

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL ÇALGI
ÖZYETERLİLİKLERİ İLE ÇALGI
PERFORMANS DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ**

Metehan METE

Yüksek Lisans Tezi

Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı

Doç. Dr. Ahmet FEYZİ

2018

(Her Hakkı Saklıdır)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANA BİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ BİLİM DALI

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL ÇALGI
ÖZYETERLİLİKLERİ İLE ÇALGI PERFORMANS DÜZEYLERİ ARASINDAKİ
İLİŞKİNİN İNCELENMESİ**

(The Investigation Of The Relationship Between The Performance Levels Of Instruments
And The Personal Instrumental Self-Eficacies Of Music Teacher Candidates)

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Metehan METE

Danışman: Doç. Dr. Ahmet FEYZİ

Erzurum
Haziran, 2018

KABUL VE ONAY TUTANAĞI

Metehan METE tarafından hazırlanan ‘‘Müzik Öğretmeni Adaylarının Özyeterlilikleri İle Bireysel Çalgı Performans Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi’’ başlıklı çalışması 19 / 06 / 2018 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda başarılı bulunarak jürimiz tarafından Güzel Sanatlar Eğitimi Ana Bilim Dalı, Müzik Öğretmenliği Bilim Dalında Yüksek Lisans tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Başkanı: Doç. Dr. Serhat YENER
Ondokuz Mayıs Üniversitesi

Danışman: Dr. Öğr. Üyesi Ahmet FEYZİ
Atatürk Üniversitesi

Jüri Üyesi: Doç. Dr. Barış DEMİRCİ
Atatürk Üniversitesi

Bu tezin Atatürk Üniversitesi Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddelerinde belirtilen şartları yerine getirdiğini onaylıyorum.

09 Temmuz 2018

Prof. Dr. Mustafa SÖZBİLİR

Enstitü Müdürü

ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilikleri İle Çalgı Performans Düzeyleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi” başlıklı çalışmanın tarafımdan bilimsel etik ilkelere uyularak yazıldığını ve yararlandığım eserleri kaynakçada gösterdiğimi beyan ederim.

19 / 06 / 2018

Metehan METE

Tezle ilgili patent başvurusu yapılması / patent alma sürecinin devam etmesi sebebiyle Enstitü Yönetim Kurulunun .... / ... / .... tarih ve ..... sayılı kararı ile teze erişim 2 (iki) süreyle engellenmiştir.

Enstitü Yönetim Kurulunun .... / ... / .... tarih ve ..... sayılı kararı ile teze erişim 6 (altı) süreyle engellenmiştir.

TEŐEKKÖR

Műzik öđretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile çalgı performas düzeyleri arasındaki iliŐkiyi incelemeyi amaçlayan bu araŐtırmanın ilgili alanlarda yapılacak olan çalıŐmalara katkı sađlayacađı dűŐnűlmektedir.

AraŐtırmanın tűm aŐamalarındaki yardımları ve katkılarından dolayı baŐta tez danıŐman hocam Doç. Dr. Ahmet FEYZİ'ye, Prof. Dr. Ersan ÇİFTÇİ'ye Dr. Öđr. Üyesi Murat Kamil İNANICI'ya ve Öđr. Gör. Levent ÜNLÜ 'ye teŐekkűr ederim.

Metehan METE

ÖZET
YÜKSEK LİSANS TEZİ
MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ BİREYSEL ÇALGI ÖZYETERLİLİKLERİ
İLE ÇALGI PERFORMANS DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİNİN
İNCELENMESİ

Metehan METE

Haziran 2018, 66 sayfa

Amaç: Eğitim fakültelerinde öğrenim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile lisans başarılarının karşılaştırmalı bir analizini ortaya çıkarmaktır.

Yöntem: Bu araştırma, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Bu çalışmada model olarak ise tarama modellerinden olan “İlişkisel tarama modeli” kullanılmıştır. Araştırmada üzerinde çalışılacak olan verilerin toplanmasında iki farklı veri toplama aracının kullanılması düşünülmüştür. Araştırmada ilk veri toplama aracı olarak çalgı performansı özyeterlilik inancı ölçeği, ikinci ise üzerinde araştırma yapılacak olan öğrenci gurubunun lisans başarı düzeylerine ait not kartları kullanılmıştır.

Bulgular: Araştırmadan elde edilen bulgulara göre, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu ve sınıf düzeyinde anlamlılık yarattığı cinsiyet ve lise değişkenlerinin ise bu inanç üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir. Ayrıca müzik öğretmeni adaylarının başarı düzeylerinin yüksek seviyede olduğu sınıf düzeyi, cinsiyet ve mezun olunan lise değişkenlerinin bu seviye üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir.

Sonuç: Son olarak müzik öğretmeni adayının bireysel çalgı özyeterliliklerinin artışına paralel olarak çalgı performansındaki başarı düzeyinin de artış gösterdiği ve bu durumda verilen iki değişkenin birbiriyle doğrudan ilişkili olduğu tespit edilmiştir.

Anahtar Sözcükler: Özyeterlilik, bireysel çalgı, öğretmen adayı, müzik eğitimi.

ABSTRACT

MASTER'S THESIS

THE INVESTIGATION OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THE PERFORMANCE LEVELS OF INSTRUMENTS AND THE PERSONAL INSTRUMENTAL SELF-EFICACIES OF MUSIC TEACHER CANDIDATES

Metehan METE

June 2018, 66 pages

Purpose: The purpose is to carry out a comparative analysis of prospective musics teachers' self-efficacy for individual play and academic achievement in undergraduate education.

Method: This research is descriptive. "Relational scan model" which is one of the scanning models is used as a model in this research. The use of two different data collection tools has been considered for the collection of data to be studied in the study. Instrument performance self-efficacy belief scale was used as the first data collection tool in the study and note cards of the student achievement levels of the student group to be researched on the second.

Finding: According to the results obtained from the research, it was determined that the musical teacher candidates had medium and high level of individual instrument self-efficacy and made meaningfulness at the class level nevertheless gender and high school variables did not make any significant difference on this belief. Moreover, it is determined that the variables such as gender and graduated high school and the class level of the music candidates in which the achievement level is high do not make a significant difference.

Results: Finally, it has been determined that the level of success of instrumental performance increases in parallel with the increase of individual instrument self - efficacy, and that the two variables given in this case are directly related to each other.

Keywords: self efficacy, individual instrument, prospective teacher, music education

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY TUTANAĞI.....	i
ETİK VE BİLDİRİM SAYFASI.....	ii
TEŞEKKÜR.....	iii
ÖZET.....	iv
ABSTRACT.....	v
TABLolar DİZİNİ.....	ix
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	x
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xi
BİRİNCİ BÖLÜM.....	1
Giriş.....	1
Problem Durumu.....	2
Alt problemler.....	2
Araştırmanın Amacı.....	2
Araştırmanın Önemi.....	2
Varsayımlar.....	3
Sınırlılıklar.....	3
Tanımlar.....	3
İKİNCİ BÖLÜM.....	4
Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar.....	4
Kuramsal Çerçeve.....	4
Müzik.....	4
Müzik Eğitimi.....	5
Genel müzik eğitimi.....	5
Özengen müzik eğitimi.....	6
Mesleki müzik eğitimi.....	6
Çalgı Eğitimi ve Bireysel Çalgı.....	7
Özyeterlilik Nedir?.....	9
Mücadeleci özyeterlilik.....	10
Akademik özyeterlilik.....	10
Özyeterlilik ve Başarı.....	11
İlgili Araştırmalar.....	11

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....	15
Yöntem	15
Araştırma Modeli.....	15
Evren ve Örneklem.....	15
Veri toplama Araçları ve Verilerin Toplanması	16
Verilerin Analizi	16
DÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....	18
Bulgular ve Yorum	Hata! Yer işareti tanımlanmamış.
Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	18
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri nasıldır? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	18
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri sınıf bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	20
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri cinsiyet bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	22
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri lise mezuniyeti durumları bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	25
Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar.....	27
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri nedir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	27
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri sınıf bazında farklılık göstermekte midir? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	29
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri cinsiyet bazında farklılık göstermekte midir? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	31
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri lise mezuniyeti durumları bazında farklılık göstermekte midir? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.	34
Müzik Öğretmeni Adaylarının Özyeterlilik Düzeyleri ve Bireysel Çalgı Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgu ve Yorumlar.....	37
Müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik düzeyleri ve bireysel çalgı başarı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.....	37

BEŞİNCİ BÖLÜM.....	38
Sonuç ve Öneriler	38
Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	38
İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	39
Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar	40
Öneriler.....	40
KAYNAKÇA.....	42
EKLER	46
EK-1. Çalgı Peformansı Özyeterlilik İnancı Ölçeği	46
EK 2. İzin Belgeleri	48
ÖZGEÇMİŞ	52

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyleri	18
Tablo 2. Bireysel çalgı özyeterlilik puanı yüzde ve frekans tablosu	19
Tablo 3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Sınıf Bazında Farklılıkları	20
Tablo 4. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (2.Sınıf Düzeyi).....	21
Tablo 5 Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (4.Sınıf Düzeyi).....	22
Tablo 6. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Cinsiyet Bazında Farklılıkları	22
Tablo 7. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Kadın)	23
Tablo 8. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Erkek).....	24
Tablo 9. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Lise Mezuniyet Durumlarına Göre Farklılıkları	25
Tablo 10. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (GSL Mezun).....	26
Tablo 11. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Diğer lise Mezun) .	26
Tablo 12. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeyleri	27
Tablo 13. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu.....	28
Tablo 14. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Sınıf Bazında Farklılıkları.....	29
Tablo 15. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (2.Sınıf Düzeyi).....	30
Tablo 16. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (4.Sınıf Düzeyi).....	31
Tablo 17. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Cinsiyet Bazında Farklılıkları	31
Tablo 18. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Kadın)	33
Tablo 19. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Erkek).....	34
Tablo 20. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Lise Mezuniyet Durumlarına”Göre Farkları.....	34
Tablo 21. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (GSL Mezun)	35
Tablo 22. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde Ve Frekans Tablosu (Diğer lise Mezun)	36
Tablo 23. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyleri ve Başarı Düzeyleri Arasındaki Anlamlı Bir İlişki var mıdır?	37

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1. Bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	19
Şekil 2. İkinci sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	20
Şekil 3. Dördüncü sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	21
Şekil 4. Kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	23
Şekil 5. Erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	24
Şekil 6. GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	25
Şekil 7. Diğer lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.	26
Şekil 8. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımları.	28
Şekil 9. İkinci sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	29
Şekil 10. Dördüncü sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	30
Şekil 11. Kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	32
Şekil 12. Erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	33
Şekil 13. GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	35
Şekil 14. Diğer lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.	36

KISALTMALAR LİSTESİ

Gsl: Güzel Sanatlar Lisesi

n: Birey sayısı

Ss: Standart sapma

$\bar{X}$: Aritmetik ortalama

Sd: Serbestlik derecesi

f: Frekans

BİRİNCİ BÖLÜM

Bu bölümde problem durumu, araştırmanın amacı, önemi ve sınırlılıklarına yer verilmiştir.

Giriş

Eğitim, yetişkinlerle çocuklar ve gençler arasında, bilinenle bilinmeyen arasında insanın var olduğu günden beri devam edip gelmektedir. Bu olgu, eğitimcilerle komşu bilim dalları arasında farklı farklı ele alınmaktadır. Eğitimi ele alış bakımından farklı şekillerde yorumlamalar ve tanımlamalar çoğaltılabilir. Sadece eğitim olgusu tanımlaması açısından, şu şekilde bir tanım da çok kullanılmaktadır: Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve amaçlı olarak istenilen değişiklikleri meydana getirme sürecidir (Ergün, 2014, s.1).

Bireylerin ve toplumların biçimlendirilme, yönlendirilme, değiştirilme, geliştirilme ve yetkinleştirilme süreci olan eğitim, müzik boyutunda ise bir müziksel davranış kazandırma, bir müziksel davranış değiştirme veya bir müziksel davranış değişikliği oluşturma, bir müziksel davranış geliştirme sürecidir (Uçan, 2005, s. 14).

Yaşama süresi içerisinde her bireyin ilgi alanı ve yetenekleri vardır. Bu doğrultuda bireyin kendi yeteneklerini geliştirecek, sosyal ve kültürel olarak istediği düzeye gelmek için seçtiği alanında eğitim alması gerekir. Bu bağlamda özel yetenekleri müzik alanında baskın olan bireyler müzik eğitimi alarak kişisel müziksel becerilerini geliştirebilirler.

Güzel sanatlar eğitimi içerisinde müzik eğitimi önemli bir yere sahiptir. Müzik eğitiminde akademik olarak gelişme ve ilerlemede çalgıyı, müzik eğitiminin temelini oluşturan en önemli unsurlardan biri olarak görebiliriz. Çalgı çalma becerisi müzik eğitimi süresince geliştirmek oldukça zorlu ve sabır isteyen bir süreçtir.

Müzikal becerilerimizi geliştirebilmek ve kendi müzik yeteneğimizi sergileyip sunmak için iyi bir çalgı eğitimi şarttır. Müzik eğitimi içerisinde iyi bir müzik eğitimsi kendisiyle özdeşleştirdiği bir çalgı yoluyla farklı sanatsal bir bakış ile müziği daha iyi algılayıp yorumlayabilir. Bununla birlikte kazanılan müziksel bilgi ve beceriler kişinin kendine olan güveninin artmasında, hedeflenen ve elde edinilmek istenen başarı sürecinde etkin bir rol oynar.

Başarmak için kendine güvenmek ve inanmak özyeterliliğin temelini oluşturur. Özyeterliliği yüksek bir bireyin hedefleri doğrultusunda başarı elde etmek için mücadele etmesi ve çaba göstermesi gerekmektedir. Özyeterliliğin yüksek olması çalgı eğitiminde de başarıyı attırdığı ve beklenen düzeye gelinmesini sağladığı bilinmektedir.

Problem Durumu

Araştırmanın problem cümlesi “eğitim fakültelerinde eğitim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile başarı düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?” olarak belirlenmiştir.

Bu bağlamda araştırma sürecinde aşağıda verilen alt problemlerin cevaplandırılmasına ilişkin elde bulgular elde edilmeye çalışılmıştır.

Alt problemler.

1. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerine ilişkin bulgular nelerdir?
2. Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı lisans başarı düzeylerine ilişkin bulgular nelerdir?
3. Müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik düzeyleri ve bireysel çalgı lisans başarı düzeyleri arasındaki ilişkiye yönelik bulgu ve yorumlar nelerdir?

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmanın amacı; eğitim fakültelerinde öğretim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile lisans başarılarının inceleyerek karşılaştırmalı bir analizini ortaya çıkarmaktır.

Araştırmanın Önemi

Müzik eğitimi içerisinde bir müzik eğitimcisinin yetiştirilmesinde çalgı eğitiminin önemi büyüktür. Nitelikli bir müzik eğitimcisinin alanlaştığı çalgıyı, temel teknik özelliklerine uygun ve etkin kullanması, eğitimi ve öğretimi sürecinde daha etkin olmalarını mümkün kılar. Bu bağlamda müzik öğretmeni adaylarının eğitimleri süresince çalgılarında yetkin olmaları kapasite ve donanımlarını artırır.

Çalgı, akademik başarısı ve çalgı performansı müzik eğitimi alan kişinin bireysel farklılıkları, eğitim aldığı ortam, bireysel öz disiplini, eğitmeni ve başarı inancına göre değişkenlik gösterir.

Bandura (1986) özyeterlilik inancını “insanların belli bir performansa ulaşabilmelerini sağlayacak eylemleri örgütleme ve sergileme becerileri ile ilgili yargıları” olarak tanımlamıştır. Özyeterlilik, bireyin belli bir görevi başarabileceğine dair kişisel inancıdır. Eğitim alanında özyeterlilik üzerine yapılmış birçok çalışma, özyeterliliğin öğrencilerin eğitim başarısını artırdığını vurgulamıştır (s. 30).

Literatürde özyeterliliğin akademik performans ve başarı üzerindeki etkilerini incelemek üzere birçok araştırma yapılmıştır. Bu çalışma sürecinde yapılacak olan araştırmada ise bireysel çalgı özyeterliliğinin lisans başarı düzeyine etkilerini ele almaktır. Bu anlamda bütünsel bir araştırmanın henüz yapılmamış olması bu araştırmanın önemine işaret etmektedir.

Varsayımlar

- ✓ Yazılı kaynaklardan elde edilen verilerin, yeterli ve güvenilir olduğu
- ✓ Araştırma yönteminin, araştırmanın konusuna, amacına ve problemin çözümüne uygun olduğu
- ✓ Araştırmada kullanılan veri toplama araçlarının araştırma için uygun ve yeterli olduğu
- ✓ Araştırmada çözümleme yoluyla elde edilen verilerin gerçeği yansıtacak nitelikte ve amaca uygun olduğu
- ✓ Araştırma için seçilen örneklemin evreni temsil edecek nitelikte olduğu varsayımlarından yola çıkılmıştır.

Sınırlılıklar

- ✓ Kaynak taraması sonucu ulaşılabilen kaynaklar ile
- ✓ Müzik Eğitimi Ana Bilim Dalları ile
- ✓ Araştırma bulguları, veri toplamak için kullanılan “ *çalgı performansı özyeterlilik inancı ölçeği*” formlarında yer alan sorulara verilen yanıtlar ve lisans başarı puanları ile sınırlıdır.

Tanımlar

Müzik eğitimi: Bireyi kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müzikal davranışlar kazandırma ve onun müzikal davranışlarını değiştirme ve geliştirme süreci (Say, 2012, s.360).

Özyeterlilik: Özyeterlilik kavramı bireyin belli bir görevi başarıp başaramayacağına ilişkin kişisel inancı olarak tanımlanır (Bandura, 1977).

İKİNCİ BÖLÜM

Kuramsal Çerçeve ve İlgili Araştırmalar

Bu bölümde araştırma konusu ile ilgili alan yazın derlemesi ve ilgili araştırmalar ele alınmıştır.

Kuramsal Çerçeve

Müzik.

Müzik sözcüğünün eski Yunanca mousike tekhne: “müzik becerisi” teriminden kaynaklandığı kabul edilir. Mousike teriminin zamanla yer aldığı çeşitli dillerdeki farklı sözcükler şöyledir: Latince, İtalyanca, İspanyolca ve Portekizce musica, Fransızca musique; Almanca, İsveççe, Danimarkaca musik İngilizce music, Norveççe musikk; Fince musiki, Türkçe musiki ya da müzik, Arapça musiki, Farsça musigi (Say, 2005, s. 534).

Say (2002); “doğanın sunduğu ses malzemesini seçmek, onlara düzen vermek ve elde edilen “müzik sesleri” ile bileşimler yaratmak üzere, insanın hayatla bağlantılı olarak tasarımı yaptığı, zihnî (bilişsel), harekî (devinişsel), ve hissî (duygusal) üretimdir.” (s. 357) ifadesiyle müziği tanımlamıştır. Uçan (1996) ise müziği; “duygu, düşünce tasarım ve izlenimleri veya başka gereçlerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları, belli durum ve amaç ve yöntemle, belli bir güzellik anlayışı ile birleştirilip düzenlenmiş uyumlu seslerle, estetik bir yapıda işleyip anlatan bir bütündür.” (s. 15) ifadesiyle açıklamaktadır.

Evrenin varoluşundan bugüne dek müzik, insanoğlunun temel gereksinimlerinden biri olmuştur. Müziğin kuşaklar boyu aktarılması ve süre gelmesi, müzik dilinin insan üzerinde oldukça etkili olduğunun göstergesidir. Doğadaki seslerin insan tarafından fark edilmesiyle birlikte müziğin ortaya çıktığı tahmin edilmektedir. İnsanlar bir takım sesleri kendisine rehber ederek farklı melodiler üretmiş ve bu melodilere değişik materyaller ile ritim tutmuşlardır.

Evrenin insana sunduğu doğadaki kusursuz seslere insanoğlu zihni ve hissiyle yön vererek müziği duygularını en belirgin ifade etme yolu, bir dil olarak kullanmıştır. Doğumdan ölüme kadar insanların duygu ve düşüncelerini, kendi öz kimlikleriyle ve doğallıklarıyla sunmaları müziğe ortak bir dil olma özelliği kazandırmıştır. Bu nenenle farklı toplumlar müzik üzerinden birbirini daha iyi tanımış ve anlamışlardır. İnsanlar müzik aracılığıyla ortak

payda oluşturmuş, bu lisanla kendi değer yargılarını ve toplumsal kimliğini bir sonraki kuşaklara kolayca aktarmışlardır.

İnsan ve müzik ilişkisinde çeşitlenen etkiler kuşkusuz ki bireyin içinde yaşadığı doğal, toplumsal, kültürel koşullar ve olanaklarla sınırlıdır. Bu koşul ve olanakların niteliği, toplumun ve müziksel çevrenin gelişkinlik düzeyine bağlıdır. Yani müzik bireysel, toplumsal, kültürel, ekonomik ve eğitseldir (Say, 2009, s. 19). Müzik insanlar arasında oluşan en kuvvetli bağıdır, en iyi iletişim araçlarından biridir. Müzik en mutlu törenlerimizde eğlendiren, coşturan veya en hüzünlü olduğumuz anlarda kendimizi, acımızı dışa vurduğumuz duygusal ifade aracıdır. Müzik insanların ait olduğu toplumsal ve kültürel benliğini yansıtan değerler bütünüdür.

Müzik, günümüzde sosyal ve kültürel her alanda bizi etkileyip yönlendiren, yaşamı düzenleyen, hayatımızda önemli bir yere sahip olan güzel sanatların en önemli dallarından biridir.

Müzik eğitimi.

Halvaşi' ye (1999) göre; müzik eğitimi, bireylerin ve toplumların sağlıklı, saygın, becerikli, yordamlı, dürüst, çalışkan, üretken, uyumlu ve çağdaş olabilmeleri için bir düşünce ve davranış eğitimidir (Akt., Çevik, 1997, s. 11). Müzik eğitimi, bireyleri ve toplumları yetiştirip geliştirmede en etkili süreç olan eğitimin, sanat eğitimi boyutunun başlıca dallarından birisidir.

Müzik asırlar boyunca toplumların eğitimi süreçlerinde yer almış ve bu süreçte önemli katkılar sağlamıştır. Bu nedenle müzik, eğitimin vazgeçilmez bir parçası haline gelmiştir. Hayatımızı her alanda yönlendiren ve etkileyen müzik, alanında yetkin kişilerin bilimsel yöntemlerle geliştirilmesi ve doğru aktarılması gereken bir eğitim alanıdır.

Uçan (1996) “müziğin yeterince etkili ve verimli olabilmesi için, insanın bu bakımlardan yetiştirilmesi-geliştirilmesi, insana bir takım davranışların kazandırılması, insanda bir takım davranış değişikliği oluşturulması gerekir. Modern insan bunu ancak eğitimle sağlamaktadır.”(s. 31) görüşü ile müzik eğitiminin önemini vurgulamıştır. Müzik eğitimi, eğitim alanı içerisinde oldukça kapsamlı bir yere sahiptir. Müzik eğitimi, bireylerin çok yönlü, bilinçli ve eleştirel düşünme becerileri kazanmalarına katkı sağlar.

Müziğin eğitimsel işlevleri müziğin bireysel, toplumsal, kültürel ve ekonomik işlevlerinin düzenli, sağlıklı, tutarlı, etkin, verimli ve yararlı bir biçimde gerçekleşmesine ve gelişmesini sağlayıcı tüm müziksel öğrenme-öğretme etkinliklerini, bu etkinliklere ilişkin

planlama, düzenleme ve örgütlenmeleri ve bütün bunlara ilişkin yapı ve işleyişleri kapsar (Uçan, 2005, s. 30).

Müzik eğitiminin hedeflenen seviyeye ulaşabilmesi ve bir sonraki kuşaklara sağlıklı aktarılması için, çağımızın gerekliliğine uygun birçok teknik ve yöntemleri araştırmak ve uygulamak gerekir. Müzik eğitiminin gelişimine katkıda bulunacak birçok araştırma yapılmakta ve yeni çalışmalar literatüre kazandırılmaktadır.

Uçan' a (2005) göre “müzik eğitimi, adeta, genel müzik eğitimiyle zemine oturur, özengen müzik eğitimiyle doğrulur ayağa kalkar; mesleki müzik eğitimiyle de doruğaderinlere ulaşır.” (s. 34)

Kolu ve dalı, kapsamı ve içeriği, aracı ve gereci, yöntemi ve tekniği, ortamı ve düzeyi, aşaması ve süresi ne olursa olsun, müzik eğitimi, temelde genel, özengen (amatör) ve mesleki (profesyonel) olmak üzere, üç ana amaca yönelik olarak düzenlenip gerçekleştirilir. Ve bu üç amaçtan daha çok hangisine yönelik ise, ona göre bir nitelik kazanır (Uçan, 2005, s. 30).

Genel müzik eğitimi.

Genel müzik eğitimi okul öncesi dönemden başlayarak eğitimin her kademesinde tüm sınıflarda verilmektedir. Genel müzik eğitiminde amaç bu süre içerisinde müziği sevdirmek, kişinin müziksel yeteneğini attırma, müziksel düşünmeyi kazandırma ve doğru sanat anlayışı ile daha çok genel müzik kültürünü arttıran bireyler yetiştirmektir.

Günümüzde genel müzik eğitiminde, daha çok, müziği bilgili, bilinçli, görgülü ve duyarlı bir anlayış ve yaklaşımla haz duyup zevk alarak kullanan ya da tüketen kitleler yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin müziksel bilgi, görgü, ilgi, istek ve yeteneğini çeşitlendirip zenginleştirerek geliştirmek esastır. Bu durum genel müzik eğitiminde olabildiğince “çok yönlü” , “çok boyutlu” olmayı gerektirir (Uçan, 2005, s. 35).

Özengen müzik eğitimi.

Özengen (amatör) müzik eğitimi, toplumun her kesimine ve her yaştan bireyin kendi ilgi ve isteğine bağlı, amatör bir şekilde müziksel yetilerini geliştirmesini amaçlayan bir müzik eğitimi türüdür.

Özengen müzik eğitiminde, daha çok, müziği izleyip dinleyerek tüketen ya da kullanan kitleler yerine, müziği herhangi bir parasal ya da maddi karşılık beklemezsiniz, yalnızca zevk ve doyum sağlamak için yaparak yaşayan ve bunu adeta kendisi için bir yaşam tarzına dönüştüren müzikseverler ve amatör müzikçiler yetiştirmeye dönük bir strateji

uygulanır. Müziksel öğrenmenin son derece kalıcı olduğu bu tür uygulamalarda, özengen (özenmen) bireyin ilgisi, isteği ve yatkınlığı ve yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişerek etkin katılımında bulunması ve doyum sağlaması esastır (Uçan, 1997, s. 32).

Mesleki müzik eğitimi.

Mesleki müzik eğitimi müzik alanının, bütünü, bir kolunu veya dalını o bütün kol ya da dal ile ilgili bir işi meslek olarak seçen, seçmek isteyen, seçme eğilimi gösteren, seçme olasılığı bulunan ya da öyle görünen, müziğe belli düzeyde yetenekli kişilere yönelik kolun, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği müziksel davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlamaktadır (Uçan, 1994, s. 27).

Mesleki müzik eğitimi örgün eğitimi içerisinde gerçekleştirilmektedir. Kişinin seçtiği alanda, gelişmesini ve uzmanlaşmasını sağlamaktadır. Bugün ülkemizde mesleki müzik eğitimi ilköğretim ve orta öğretim seviyesinde sadece konservatuarlarda verilmektedir. Bunun dışında belli bir düzeyde müzik yeteneğine sahip mesleki müzik eğitimi almak isteyen herkes güzel sanatlar liselerinde müzik bölümlerinde, üniversitelerin müzik eğitim fakültelerinde, güzel sanatlar fakültesi müzik bölümlerinde ve konservatuarlarda mesleki müzik eğitimi alabilir.

Mesleki müzik eğitiminde müziği bizzat yaparak yaşamının ötesinde, onu bilgili, bilinçli, düzenli-planlı-yöntemli, kurallı ve yeterli olarak yaratan, seslendiren\yorumlayan, kuramlayan, araştıran, uygulayan ve öğreten sanatçı, bilimci, eğitimci ve teknoloğ yetiştirmeye dönük bir strateji uygulanır. Bu uygulamalarda, bireyin ilgisi-isteği, yatkınlığı-yeteneği doğrultusunda ve ölçüsünde gelişip etkin katılan ve doyum sağlaması değil, onun ötesinde, dalın, işin ya da mesleğin gerektirdiği biçim, kapsam ve düzeyde uğraşmanca (profesyonelce) hazırlanması, biçimlenmesi, uzmanlaşması, gelişmesi ve yetkinleşmesi esastır (Uçan, 2005, s. 33).

Çalgı Eğitimi ve Bireysel Çalgı

Çalgı çalma, insanın bir müzik aletini kullanması yoluyla müzikle insanı buluşturan ve tanıştıran, insanın kendisiyle özdeşleşip bütünleşmesine kaynaklık eden, ona duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, onu toplumsal olmaya yönlendiren, çalgı eğitiminin, müzik eğitiminin dolayısıyla müzik sanatının önemli bir uğraş biçimidir (Uslu, 1996, s. 105).

Çalgı eğitimi ise insanın bir müzik aletini kullanımı yolu ile müzikle insanı buluşturan ve tanıştıran, insanın kendisini keşfederek kendisini özleştirip bütünleşmesine zemin sağlayan ona duygularını ifade edebilme fırsatı tanıyan, kişiyi toplumsal olmaya yönlendiren müzik

eğitiminin en önemli dalıdır (Akgül, 1997, s. 46). Çilden'e (2001) göre çalgı eğitimi “çalgıyla ilgili karmaşık davranışların öğretilmesi ve bu davranışların beceriye dönüştürülmesi işidir.” (s. 27)

Çalgı eğitimi istenilen bir çalgı aracılığıyla kişinin hedeflenen seviyeye ulaşmasını ve nitelikli bir çalgı çalma becerisi kazandırma sürecidir. Çalgı eğitiminde amaç temel olarak çalgıyı kendi teknik özelliklerine uygun çalabilmeyi öğrenebilme, geliştirebilme ve en etkili biçimde kullanabilmektir.

Çalgı eğitimi eğitimin diğer alanlarında olduğu gibi mesleki müzik eğitiminde de bir program dâhilinde yürütülmelidir. Çalgı eğitiminde öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişim ve sağlıklı bilgi alışverişi öğretim sürecini daha etkin hale getirmektedir. Çalgı öğretiminde teorik çalışmalar önemlidir fakat pratik uygulamalara daha yoğunluk verilmeli ve bu derslerin büyük bir bölümü pratik uygulamalara ayrılmalıdır. Bu sayede eğitici tarafından iyi belirlenmiş ve öğrencinin durumu gözetilerek hazırlanmış iyi bir uygulama planıyla çalgıdaki ilerleme ve gelişme daha hızlı olmaktadır. İyi bir planlama yapılmazsa kişinin yeteneği ne düzeyde olursa olsun beklenen seviyeye ulaşamaz ve sağlıklı bir çalgı eğitimi yapılamaz. Sonuç olarak çalgı eğitiminde iyi planlama, düzenli, doğru ve sürekli olarak çalışma, gerekli kaynakları kullanma büyük öneme sahiptir.

Kaliteli çalgı eğitiminin; çağın gerisinde kalmayan, gelişen dünyaya koşut, çağdaş eğitimin gereklerini taşıyan, yeniliklere açık, teknolojik gelişmelerden en üst düzeyde yararlanan, araç-gereç ve programların bu eğitimi gerçekleştirmeye uygun durumda olmasıyla ilişkili ve orantılı olduğu söylenebilir (Uslu, 2006, s. 2).

Çalgı eğitimi mesleki müzik eğitiminin temel unsurlarından biridir. Bu eğitim süreci mesleki müzik liselerinden başlayarak lisans eğitimi sonuna kadar devam eder ve bu süreçte çalgı eğitimine büyük önem verilir. Bireysel çalgı dersi güzel sanatlar liselerinde 4 yıl, lisans eğitimi süresince de dört yıl, sekiz yarı dönem öğretilmektedir. Buradaki amaç çalgı dersi alan bireyi alanlaştığı çalgıda uzmanlaştırmak ve müzikal düşünce gelişimini sağlamaktır.

Bireysel çalgı derslerinde, çalgının teknik olarak çalınabilmesi için çeşitli alıştırma ve etütler, çalgıya özgü yazılmış müzik eserleri seslendirilir. Bireysel olarak yapılan çalgı eğitiminin başlıca amaçları öğrencilere, çalgısını doğru teknik özellikleriyle çalma ve çalışma becerilerini geliştirmek, aynı zamanda çalgısının müzikal kültürüne katkıda bulunmasını sağlamaktır.

Bireysel çalgı eğitimi, öğrencinin, kişisel algıları, bireysel yetenek düzeyleri, müzikal ilgi alanı, hazırbulunuşluk düzeyi, çalışma öz disiplini ve diğer bazı özelliklerine göre

şekillenir. Bu özellikler göz önünde bulundurularak bireysel çalgı eğitimi öğrenciye birebir, öğrenilmesi hedeflenen bilgiyi teker teker öğretmeyi temel almalıdır. Bu süreçte eğitimcinin kazandırmak istediği davranışı öğrenciye örneklemesi öğrencinin ise eğitimceni gözlemleyip, geleneksel bir yöntem olan usta çırak öğretimi şeklinde öğretmenini taklit ederek öğrenmeye çalışması en yaygın bireysel çalgı eğitimi yaklaşımlarından biridir.

Özyeterlilik Nedir?

Özyeterlilik, sosyal öğrenme kuramı denildiğinde ilk akla gelen isim olan Albert Bandura tarafından geliştirilmiş bir motivasyon kuramıdır (Akar, 2008, s. 185).

Özyeterlilik; “muhtemel durumları yönetmek için gerekli olan eylem planlarını organize etmek ve yürütmek için kişinin kabiliyetlerine inanması”dır (Bandura, 1995, s. 2). Lee’ ye (2005) göre özyeterlilik, zamanla, deneyimler aracılığıyla gelişen bir inançtır (Akt.,Öneren & Çiftçi, 2013, s. 310). Dembo (2004) ise özyeterlilik kavramını bir bireyin bir görevi başarmak için yeteneğine olan güveni hakkındaki bir yargısı olarak açıklamıştır (s. 152).

Bu tanımlardan yola çıkarak özyeterliliğin, insanın kendine güvenmesi, inanması ve başarma isteği olarak yorumlayabiliriz. Bireyler kendi özyeterliliğiyle doğru orantıda başarılı ya da başarısız olurlar. Bir bireyin, özyeterlilik düzeyi yüksek ise, zorluklarla baş edip başarısız olsa dahi mücadele etmeyi bırakmaz. Özyeterliliği yüksek olan bir kişinin kendine olan güveni tamdır. Gerçekleştirdiği her eylemde bunu gösterir ve hareketleriyle bunu yansıtır. Özyeterlilik düzeyi düşük bireyler ise, yapabilecekleri işleri yapmaktan kaçınırlar.

Bandura (1995) özyeterlilik inançlarını etkileyen faktörleri dört başlık altında sınıflandırmıştır.

1. Kişisel deneyimler
2. Dolaylı yaşantılar ya da başkalarının deneyimlerinden çıkartılan sonuçlar
3. Toplumsal onay
4. Bireyin fizyolojik ve duygusal durumu (s. 3).

Eğer kişiler sadece kolay başarılar elde etmişse başarısızlıktan dolayı kolaylıkla cesaretlerini kaybederler. Kendini çabuk toparlayan bir özyeterlilik hissini geliştirmek, ısrarcı bir çabayla engelleri aşma deneyimini gerektirir (Bandura, 2004, s. 622). Edinilen başarılı veya başarısız deneyimler, bireyin genel özyeterliliklerini şekillendirir ve belirlenen hedefe ulaşmada önemli bir rol oynar. Özyeterlilik; doğrudan deneyimler, dolaylı deneyimler, sosyal ikna ve fizyolojik ve duygusal durumu (psikolojik durum) etkilemektedir. Bunlardan en

etkilisi kişinin bireysel yaşantısında tecrübe ettiği deneyimleri sonucundaki çıkarımları olan doğrudan deneyimleridir (Demirdağ, 2015, s. 37).

Bireyler üstesinden gelebilecekleri işlerde, inandıkları takdirde başarı gösterirler, inanmadıkları takdirde ise önlerine çıkan her işte başarısız olurlar. Düşük özyeterliliğe sahip insanlar yapacakları her şeyi gözlerinde büyütüp, her problem karşısında çaresiz kalırlar.

Korkmaz (2005) özyeterlilik algısı yüksek olan ve olmayan bireylerin özelliklerini şöyle açıklamıştır.

Özyeterlilik algısı yüksek olan bireylerin özellikleri:

- Karmaşık olaylarla baş edebilme
- Problemlerin üstesinden gelme
- Çalışmalarında sabırlı olma
- Başlamak için kendilerine güvenme
- Okulda daha başarılı olma
- Meslek hayatlarında daha başarılı olma

Özyeterlilik algısı düşük olmayan bireylerin özellikleri:

- Olaylarla baş edememe
- Umutsuzluk ve mutsuzluk
- Problemlerle karşıladıklarında kendilerini yetersiz bulma
- İlk denemelerinde başarısız olurlarsa tekrar denemekten kaçınma
- Kendi gayretlerinin, sonucu pek değiştiremeyeceğine inanma (s. 211).

Bireylerde, özyeterlilik algısı yükseldikçe, hedefler yükselmekte ve bu hedefe ulaşmak için sarf edilen çabalar artmaktadır. Özyeterliliği yüksek bireyler bir zorlukla karşılaştıklarında daha fazla enerji harcarlar ve zorlandıkları işi başarmak için daha fazla mücadele ederler (Sallabaş, 2012, s. 274).

Kirsch'e (1986) göre ise özyeterliliğin iki tipi vardır (Akt., Donald, 2003, s. 221). Bunlar: Mücadeleci özyeterlilik ve akademik özyeterlilik olarak iki alt türde gruplandırılmıştır.

Mücadeleci özyeterlilik.

Özyeterlilik algısı yüksek bireyin hedefleri de yüksektir. Belirlediği hedefe ulaşmak için, zorlukla karşılaştıklarında oldukça mücadele ederler.

Pisanti'ye (2012) göre mücadeleci özyeterlilik algısı yüksek bireyler, etkin ve sürekli bir şekilde, zorlu durumlara meydan okuma eğilimindedirler. Mücadeleci özyeterlilik algısı

düşük olan bireyler ise artan duygusal sıkıntıları ya da stresi yönetmek için daha fazla enerji sarf etme eğilimindedirler. Mücadeleci özyeterlilik inancı, genel bir eğilim değildir; bir alandaki yüksek mücadeleci özyeterlilik, diğer alanlardaki yüksek mücadeleci özyeterlilikle mutlaka ilişkili değildir (s. 11).

Akademik özyeterlilik.

Gore' ye (2006) göre özyeterlilik belirli bir işte bireyin yapabilirliğine olan güveni olarak tanımlanabilirken, akademik özyeterlilik bireylerin akademik görevleri istenilen düzeyde ve başarıda yapabileceğine yönelik inancını ifade etmektedir (Akt., Pekel, 2016, s. 14). Zimmerman (1995) ise akademik özyeterliliği; bir öğrencinin akademik bir görevi başarıyla tamamlayabilmek için sahip olduğu yeteneklerine olan inancı olarak tanımlamıştır (s. 202).

Akademik özyeterlilik, bireyin kendisinin akademik bir başarıya erişebilme inancıdır. Akademik özyeterlilik düzeyi yüksek olan bireyler kendi bireysel yeterliliğine ve yeteneğine bağlı olarak yaptığı her işin üstesinden gelebilir ve başarılı olabilirler. Akademik özyeterlilik öğrenmenin temel yapısıdır ve başarıyı doğrudan etkilemektedir. Birey kendini yetersiz olarak görüp buna inanırsa sahip oldukları akademik özyeterliliğini olumsuz yönde etkiler.

Zimmerman (1995) akademik özyeterliliği diğer özyeterlilik türlerinden ayıran bir takım özelliklerin var olduğunu belirtmiş ve bu özellikleri aşağıda verildiği biçimde özetlemiştir:

1. Özyeterlilik kişinin fiziksel, psikolojik özellikleri gibi bireysel niteliklerini değil, bir işi gerçekleştirme yeteneğine ilişkin yargılarını içermektedir.
2. Özyeterlilik algısı, çok boyutlu olduğu gibi her alan için değişiklik gösterir. Bu nedenle bireyin, matematik özyeterlilik algısı ile İngilizce özyeterlilik algısı arasında farklılıklar bulunmaktadır.
3. Özyeterlilik ölçümleri koşullardan etkilenir. Örnek olarak, bir öğrenci rekabetin göz önünde olduğu bir sınıfta, işbirliğinin öne çıkarıldığı sınıfa nazaran öğrenme konusunda daha düşük yeterlik gösterebilir.
4. Özyeterlilik ölçümleri, edim için belirlenen doğru ölçütlere bağlıdır. Karşılaştırmada farklı ölçütler ve normlar dikkate alınmaz.
5. Özyeterlilik düzeyi bir etkinliğe ya da bir göreve başlamadan önce ölçülmelidir (ss. 203-204).

Akademik özyeterlilik, bireyin akademik konuları anlamlandırabilme ve öğrendiklerini başarıya dönüştürülebilme inancıdır. Akademik başarı, akademik özyeterliliğin

artmasıyla doğru orantılıdır. Özyeterlilik düzeyleri yüksek olan bireylerin daha başarılı, özyeterlilik düzeyleri düşük olan bireylerin ise başarısız olduğu bilinmektedir.

Özyeterlilik ve Başarı

Eğitim alanında yapılan birçok araştırma özyeterlilik kavramının bireyin akademik yaşantısını olumlu veya olumsuz yönde etkilediğini göstermektedir. Bu araştırmalarda akademik başarı düzeyi yüksek olan öğrencilerin sınav notlarının da yüksek olduğunu görmüştür.

Eggen ve Kauchak' a (1999) göre özyeterlilik inancı yüksek öğrenciler, öğrenme etkinliklerine daha isteyerek yaklaşmakta, büyük çaba harcamakta, güçlükler karşısında uzun süre gayret ederek daha etkili stratejiler kullanmakta ve düşük olan öğrencilerden daha yüksek performans göstermektedir (s. 403). Özyeterliliği yüksek öğrencilerin öğrenmelerinde, kendilerine yüksek hedefler koyarak çok çalıştıkları, düşük özyeterliliğe sahip olan öğrencilerin ise kendilerine daha düşük hedefler koyarak az çalıştıkları ve karşılaştıkları zor durum karşısında hemen vazgeçebildikleri bilinmektedir. Öğrencilerin akademik başarı elde etmelerinde, özyeterliliklerinin yüksek olması bu bağlamda oldukça önemli bir yere sahiptir.

Özyeterlilik inancı, öğrencilerin öğrenme stratejileri kullanımları ve gerektiğinde akademik yardıma başvurma davranışlarını da etkileyerek öğrenci başarısına katkıda bulunmaktadır (Kotaman, 2008, s. 116).

Örneğin Hampton ve Mason (2003), 287 lise öğrencisi üzerinde cinsiyet, öğrenme bozukluğu ve özyeterlilik kaynaklarının özyeterlilik ve akademik başarı üzerindeki etkisini incelemiştir. Sonuç olarak, özyeterlilik kaynaklarının özyeterlilik inancını ve akademik başarıyı doğrudan etkilediğini bulmuşlardır. Bulguları, daha çok özyeterlilik kaynağından beslenen öğrencilerin, daha yüksek özyeterlilik inancına ve daha yüksek akademik başarıya sahip olduklarını göstermektedir (Akt., Pekşen-Varlıoğlu, 2013, s. 122). Shih ve Alexander (2000) ise 84 Tayvanlı dördüncü sınıf öğrencilerinden oluşan örneklemiyle düzenledikleri deneysel araştırmada özyeterlilik ve bilişsel beceriler arasındaki nedensel bağı incelemiştir. Araştırma bulguları, özyeterliliği yüksek öğrencilerin matematik başarılarının daha yüksek olduğunu ortaya koymuştur (Akt., Kotaman, 2008, s. 119).

Daha birçok araştırmada özyeterliliğin öğrenme performansı ile doğrudan ilişkili olduğunu, eğitim süresince bireyin özyeterlilik algısının başarıyı etkilediğini ve arttırdığını kanıtlamışlardır. Özyeterlilik algısı eğitim alanında çalışılması gereken önemli konulardan

birisidir. Son yıllarda yapılan araştırmalar gösteriyor ki özyeterlilik algısının öğrencilerin akademik başarısını doğrudan etkilemektedir.

İlgili Araştırmalar

Literatür incelendiğinde, müzik öğretmeni adaylarının özyeterliliklerini çeşitli değişkenlere göre inceleyen birçok araştırma yapıldığı görölmektedir. Bu bölümde, araştırma konusu ile ilgili bulunan ve bu alanında yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

Şeker (2014) müzik öğretmeni adaylarının akademik özyeterlilik düzeyleri ile çalgı çalmaya ilişkin tutumları arasındaki ilişkiyi incemiş, öğretmen adaylarının akademik özyeterlilik düzeyleri arttıkça çalgı çalışmaya ilişkin tutumlarının da arttığını görmüştür.

Girgin (2016) müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlilik inancı düzeylerini çeşitli değişkenlere göre ele aldığında müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlilikleri üzerinde cinsiyet, çalgıdaki deneyim süresi ve çalışma süresinin etkili olduğu, sınıf ve mezun olunan lise türünün ise etkili olmadığı sonucuna ulaşılmıştır.

Babacan (2017) müzik öğretmeni adaylarının piyano performansı özyeterlilik düzeylerini incelediğinde müzik öğretmeni adaylarının günlük piyano çalışma süresi ve piyano dersi akademik başarı düzeyleri ile piyano performans özyeterlilik algıları arasında anlamlı farklılığın olduğunu saptanmıştır.

Akbulut (2006) müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin özyeterliliklerinin sınıf düzeyleri ve cinsiyetleri bakımından müzik dersine ilişkin özyeterlilik inançlarında anlamlı bir farklılaşmanın bulunup bulunmadığını araştırmış, araştırmanın sonucunda ise müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik inançları ile akademik başarı ilişkisinin araştırılması gerektiği sonucuna varmıştır.

Kaleli (2016) ise özyeterlilik ile akademik başarıya güdülenme arasındaki ilişki ortaokul öğrencileri örneğinde ortaokul öğrencilerinin özyeterlilik düzeyleri ile akademik başarıya güdülenme arasındaki ilişkilerin bazı değişkenlere göre incelenmiş,. yaptığı bu araştırma sonucunda, öğrencilerin özyeterlilik düzeylerinin sınıf değişkenine ve algılanan gelir düzeyine göre farklılaştığını belirtmiştir.

Önder (2014) mesleki müzik eğitimi alan üniversite öğrencilerinin deşifre becerilerine ilişkim özyeterlilik algıları ve tutumlarını ele almış, mesleki müzik eğitimi alan üniversite

öğrencilerinin deşifre becerilerine ilişkin özyeterlilik algıları ve tutumları; ritim, nota okuma, beceri, müzik terimleri ve tekrar işaretleri, duygusal, gereklilik ve yeterlilik alt boyutlarına göre incelemiş, Elde ettiği sonuçlar doğrultusunda, öğrencilerin özyeterlilik düzeyleri arttıkça, deşifreye karşı tutumlarının da pozitif yönde yükseldiğini, bireyler bir işi yapabildikleri ve becerili oldukları zaman kendilerine olan güvenlerinin arttığı sonucuna ulaşmıştır.

Aksoy ve Yağcı (2015), yaşları 18 ile 26 arasında değişen müzik öğretmenleri adaylarının akademik özyeterlilikleriyle öğretmenlik özyeterlilikleri arasındaki ilişkiyi çeşitli değişkenlere göre incelediğinde, akademik özyeterlilikle öğretmenlik özyeterliliği arasında pozitif yönde anlamlı bir ilişki olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Milli (2015) müzik öğretmenleri adaylarının genel özyeterlilikleri ile müzik yeteneğine yönelik özyeterliliklerinin belirleyip aralarındaki ilişkiyi incelediğine, özyeterlilikleriyle müzik yeteneğine yönelik özyeterlilikleri arasında doğrusal bir ilişki olduğunu sonucuna ulaşmıştır.

Piji-Küçük (2015) müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki özyeterlilik algılarının belirlenmesi amacıyla yaptığı çalışmada öğrencilerinin piyano eşliği alanında ve alt boyutlarında orta düzeyde bir özyeterlilik algısına sahip olduklarını ve piyano eşliği alanındaki özyeterlilik düzeylerinin cinsiyet ve sınıf değişkenine göre anlamlı farklılaşmadığını fakat yaş değişkenine göre 18-22 yaş aralığında bulunan öğrencilerin mezun olunan okul türü değişkenine göre güzel sanatlar lisesi mezunu öğrencilerin daha iyi özyeterlilik algısına sahip olduğu sonucuna varmıştır.

Yapılan çalışmalar incelendiğinde, öğrenci veya öğretmen adaylarının akademik özyeterlilik düzeyleri, çalgı performansı özyeterlilikleri, mesleklerine ilişkin özyeterlilikleri, (vb.) cinsiyet, sınıf ve mezun olunan lise türü gibi çeşitli değişkenlere göre incelenip ele alınmıştır. Araştırmaların sonucuna göre özyeterliliğin birçok değişkenle ilişkili olduğunu ve eğitim sürecini etkileyen önemli bir faktör olduğu apaçık görölmektedir. Bu bağlamda yapılan bu araştırmanın içerik bakımından ilgili araştırmalarla bağlantılı olduğu düşünölmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yöntem

Bu bölümde araştırmanın modeli, evren, örneklem, verilerin toplanması, toplanan verilerin çözümlenmesinde kullanılan yöntem ve tekniklere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Bu araştırma, betimsel bir nitelik taşımaktadır. Betimsel araştırmalar, verilen bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli bir şekilde tanımlar. Eğitim alanındaki araştırmalarda, en yaygın betimsel yöntem tarama çalışmasıdır çünkü araştırmacılar bireylerin, grupların ya da bazen fiziksel ortamların (okul gibi) özelliklerini (yetenekler, tercihler, davranışlar vb.) özetler (Büyüköztürk vd., 2012). Betimsel nitelik taşıyan bu araştırmada model olarak ise Tarama modellerinden olan “İlişkisel tarama modeli” kullanılmıştır. İlişkisel tarama modeli iki veya daha çok sayıdaki değişken arasında birlikte değişim varlığını ve/veya derecesini belirlemeyi amaçlayan araştırma modelleridir (Karasar, 2013).

Bu araştırmada; eğitim fakültelerinde eğitim gören müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile lisans başarıları düzeyleri arasında bir ilişki olup olmadığı veya bu ilişki türünün ne olduğu sorusu ilişkisel tarama modeli ile cevaplandırılmaya çalışılacaktır. İlk olarak, örneklem olarak seçilen eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğrenci gurubuna ait bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri tespit edilmeye çalışılacaktır. Ardından aynı öğrenci gurubunun bireysel çalgı lisans başarı düzeyi tespit edilecek ve bu iki veri gurubunun arasındaki ilişkinin türü tespit edilmeye çalışılacaktır.

Evren ve Örneklem

Bu araştırmanın evrenini Türkiye’de bulunan eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği bölümü öğrencileri oluşturmaktadır. Bu evren içerisinde üzerinde çalışılacak olan çalışma gurubu yani örneklemi ise Atatürk Üniversitesi, Erzincan Binali Yıldırım Üniversitesi, İnönü Üniversitesi ve Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi bünyesinde bulunan eğitim fakülteleri müzik öğretmenliği öğrencileri oluşturmaktadır. Araştırmada üzerinde çalışılacak olan öğrencilerin bulunduğu okulların tespit edilmesinde küme örneklem seçme yöntemi kullanılmıştır. Kaptan’a (1998) göre; elemanların ya da ünitelerin dağımık, birbirlerinden uzak guruplar şeklinde olduğu durumlarda örneklemin küme yöntemi ile seçilmesi tercih edilir. Burada

bireylerin değil gurupların örnekleme yapılmaktadır. Yani örneklem olarak seçilen ünite, birey değil guruptur (s.121). Bu bağlamda evreni temsil ettiği varsayılan ve Doğu Anadolu Bölgesi'nde bulunan (Erzurum, Erzincan, Malatya, Ağrı) dört farklı Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Bölümü ve bu bölümlerde öğrenim gören 2. ve 4. Sınıf öğrencilerin tümü örneklem olarak alınacaktır.

Veri toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Araştırmada üzerinde çalışılacak olan verilerin toplanmasında iki farklı veri toplama aracının kullanılması düşünülmüştür. Bu bağlamda ilk olarak kullanılması düşünülen veri toplama aracı Demet Girgin tarafından geliştirilen ve geçerlik ve güvenilirliği test edilmiş olan çalgı performansı özyeterlilik inancı ölçeğidir. Örneklem olarak seçilen öğrencilerin bireysel çalgı performanslarına ilişkin özyeterliliklerinin ölçümünü sağlayacak olan bu ölçek ekler bölümünde yer almaktadır.

Araştırmada kullanılacak ikinci veri toplama aracı ise üzerinde araştırma yapılacak olan öğrenci gurubunun lisans başarı düzeylerine ait not kartlarıdır. Bu not kartları içerisinde bulunan ve öğrencilere ait bireysel çalgı dönem notlarını gösteren kısımlar araştırmada kullanılacak olan ikinci veri tabanıdır.

Verilerin Analizi

Bu araştırmadan elde edilecek verilerin analiz edilmesinde SPSS 22 programının kullanılması düşünülmüştür. Araştırmada elde edilen verilerin çözümlenmesinde ise bu program yardımı ile ilişkiyel tarama modellerinde kullanılan korelasyon türü çözümlene tekniğinin uygun olacağı kanısına varılmıştır. Ural ve Kılıç (2011)'e göre: Basit korelasyon analizi, iki değişken arasındaki ilişkinin düzeyini (şiddetini-derecesini-gücünü) ve yönünün belirlemek amacı ile yapılır. Her iki değişkenin de sürekli değişken olması ve değişkenlere ilişkin verilerin normal dağılım göstermesi durumunda değişkenler arasındaki ilişki Pearson korelasyon katsayısı ile belirlenir. Korelasyon katsayısı "r" harfiyle ifade edilir ve -1 ile +1 arasında bir değer alır. Burada değişkenler arasındaki ilişkinin düzeyini, rakamların mutlak büyüklüğü, yönünü rakamların işareti (pozitif ya da negatif olması) belirler (s.247).

Bu bağlamda araştırmada elde edilen iki veri türü olan özyeterlilik derecesi ile lisans başarı düzeyi arasındaki puanların birbirleriyle olan ilişkilerinin korelasyon analizi ile, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin sınıf bazında farklılıkları, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin cinsiyet bazında farklılıkları, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet

durumlarına göre farklılıkları, müzik ğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazında farklılıkları, müzik ğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyet bazında farklılıkları ve müzik ğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre farkları “t” testi ile belirlenmesine karar verilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bulgular ve Yorum

Araştırmanın bu bölümünde, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik inanç düzeyi anketine yönelik verdiği puanlarına ilişkin bulgular ve bulgulara dayalı olarak yapılan yorumlar yer almaktadır.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri nasıldır? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerine ilişkin analiz tablosu aşağıda verilmiştir. Bu ve daha sonraki tablolarda verilen kısaltmaların anlamları şu şekildedir:

n: Birey sayısı

Ss: Standart sapma

$\bar{X}$: Aritmetik ortalama

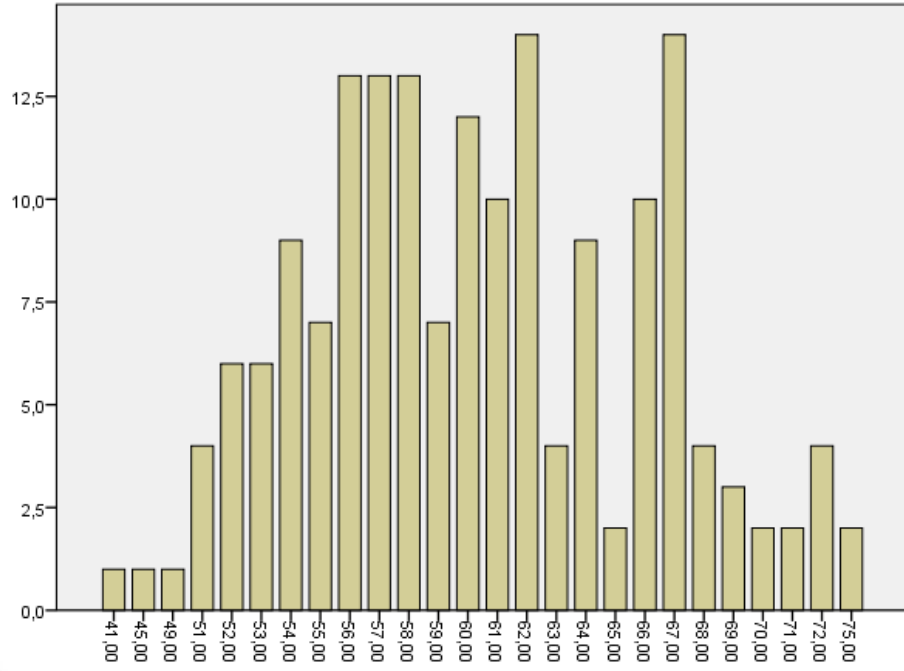
Sd: Serbestlik derecesi

f: Frekans

Tablo 1. *Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyleri*

Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyi	n	Minimum	Maksimum	$\bar{X}$	Standart sapma
	174	41.00	75.00	60.2832	5.85042

Tablo 1 incelendiğinde “müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik” düzeylerine ilişkin betimleyici analiz sonucunda çalgı performansı özyeterlilik inancı ölçeğinden aldıkları puanların en az 41, en çok ise 75 olduğu, örneklem olarak alınan öğretmen aday grubunun aldıkları aritmetik puan ortalamalarının ise 60.28 olduğu görülmektedir.

Şekil 1. Bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

Şekil 1’de de görüleceği üzere; özyeterlilik düzeylerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 2. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	3	1.72
50-60	90	51.72
60-70	73	41.95
70-80	8	4.60

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 3 kişi, 50-60 puan aralığında 90 kişi, 60-70 puan aralığında 73 kişi, 70-80 puan aralığında ise 8 kişi olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca 75.00 puan bandının üzerinde herhangi bir öğretmen adayının bulunmaması ve 40.00 puan bandı altında hiçbir öğretmen adayının puan almaması da elde edilen diğer bir veridir.

100 puanlık sistemlerin değerlendirilmesinde likert tipi puan aralıkları; 0-20 Çok düşük, 20-40 Düşük, 40-60 Orta, 60-80 Yüksek, 80-100 Çok yüksek şeklinde kabul edildiğinden aşağıdaki yorumlamaları yapmak mümkün olmaktadır.

Örneklem olarak ele alınan öğretmen adaylarının % 93.67’ lik bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, bu adayların özyeterlilik açısından orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir. Ayrıca, 75.00 üzerinde herhangi bir puanın olmaması bu adaylar içerisinde çok yüksek düzeyde özyeterliliğe sahip kişiler olmadığı, 40,00

altında herhangi bir puan olmaması ise çok düşük düzeyde özyeterliliğe sahip öğretmen adayı olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri sınıf bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

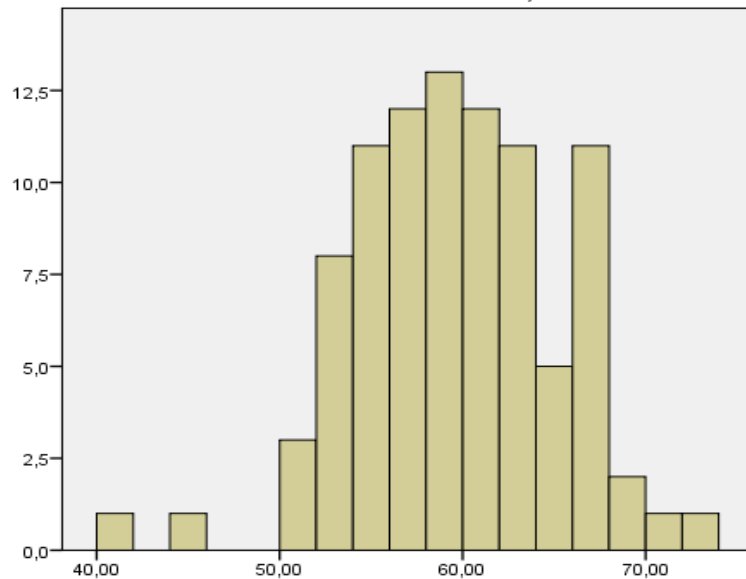
Tablo 3. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Sınıf Bazında Farklılıkları

Bağımlı Değişken	Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Öz Yeterlilik	2.Sınıf	92	59.07	5.50	171	-2.95	.004
	4.Sınıf	81	61.65	5.96			

$p < .05$

Müzik öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeylerinin sınıf bazına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır

Tablo 3 incelendiğinde edinilen bulgularda müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin sınıf bazına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=-2.95$ $p=.004$) $p < .05$ düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır. Bu bulgu sınıf bazına göre öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu göstermektedir. Bu bulgu ise müzik öğretmeni adaylarının sınıf seviyeleri yükseldikçe bireysel çalgı özyeterliliklerinin de yükseldiği şeklinde yorumlanabilir.

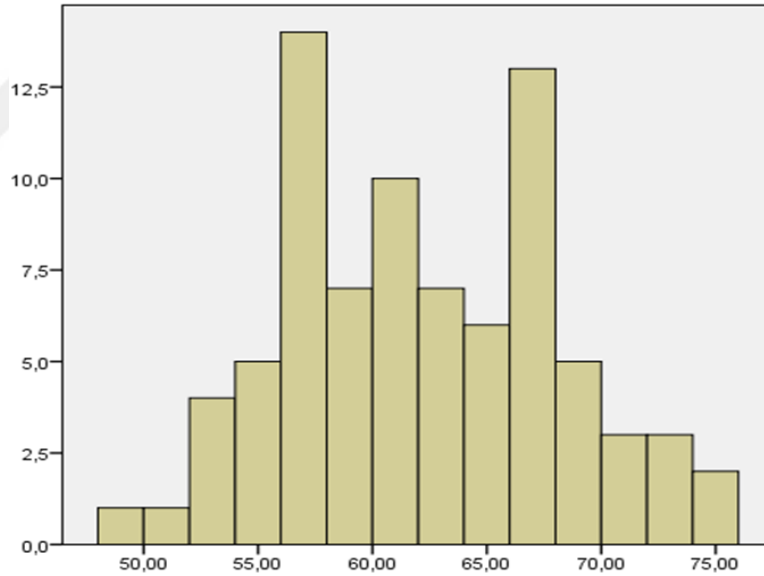
Şekil 2. İkinci sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

Şekil 2’de görüleceği üzere; ikinci sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 4. *Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (2.Sınıf Düzeyi)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	1	1.08
50-60	47	51.08
60-70	37	40.21
70-80	7	7.60

İkinci sınıf düzeyindeki müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerine ilişkin toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 1 kişi, 50-60 puan aralığında 47 kişi, 60-70 puan aralığında 37 kişi, 70-80 puan aralığında ise 7 kişi olduğu tespit edilmiştir. Bu öğretmen adayı gurubunun % 91.30’ luk bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, ikinci sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 3. Dördüncü sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

Şekil 3 incelendiğinde; dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 5 Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (4.Sınıf Düzeyi)

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	2	2.46
50-60	42	51.85
60-70	36	44.44
70-80	1	1.23

Dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 2 kişi, 50-60 puan aralığında 42 kişi, 60-70 puan aralığında 36 kişi, 70-80 puan aralığında ise 1 kişi olduğu tespit edilmiştir. Bu öğretmen adayı gurubunun % 96.29' luk bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir

Sınıf düzeyinde incelenen ve tablolar halinde verilen Bireysel çalgı özyeterlilik düzeyi puan dağılımlarından; araştırma örneklemini oluşturan gerek 2. sınıf düzeyi gerekse 4. sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin aynı puan bandında yoğunlaştığı görülmüştür.

Araştırmada örneklem olarak seçilen öğretmen adayı gurubunun 2.sınıf ve 4. sınıf seviyesinde bireysel çalgıya ilişkin özyeterliliklerinde herhangi bir fark olması ise bireysel çalgı özyeterlilik seviyelerinin eğitim sürecinin zamansal büyüklüğüne doğru orantılı olarak geliştiği şeklinde yorumlanabilir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri cinsiyet bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

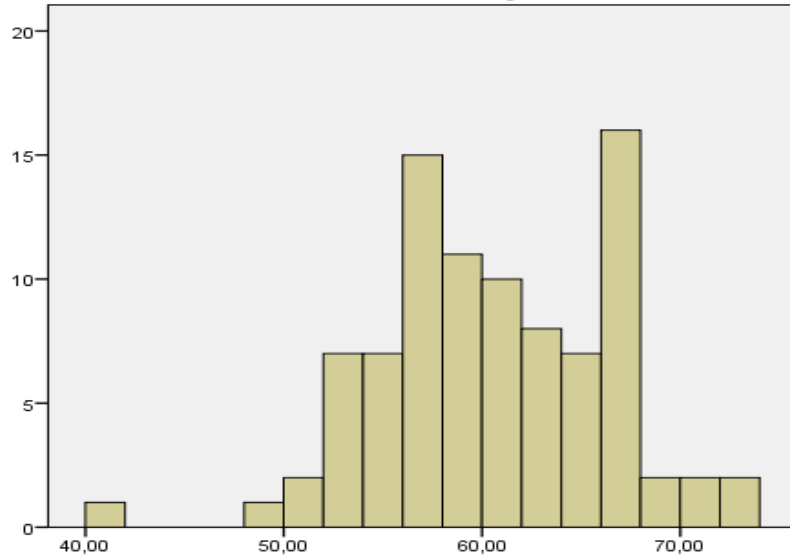
Tablo 6. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Cinsiyet Bazında Farklılıkları

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Öz Yeterlilik	Kadın	91	60.09	5.78	171	-.436	.664
	Erkek	82	60.48	5.94			

p< .05

Müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır

Tablo 6’da görüleceği müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin cinsiyet değişkeni açısından aralarında farka ilişkin t değeri ($t=-.436$ $p=.664$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu, cinsiyete göre öğrencilerin özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Şekil 4. Kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

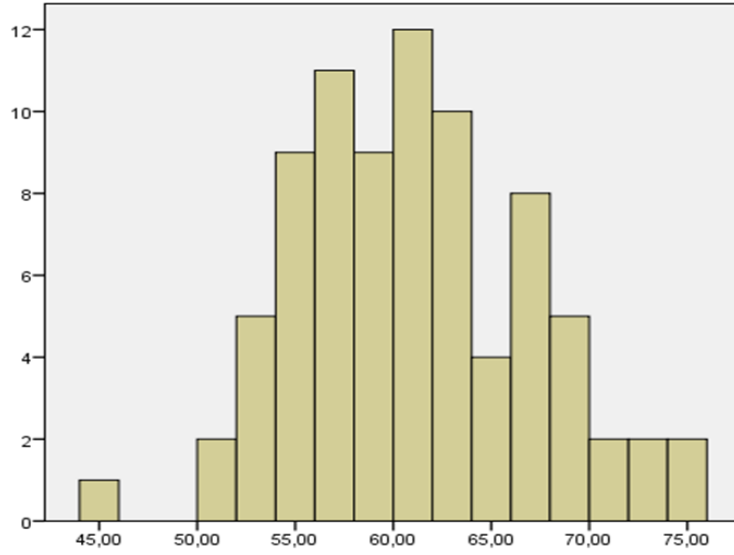
Şekil 4’de görüldüğü gibi; kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelik dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 7. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Kadın)

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	2	2.19
50-60	47	51.64
60-70	39	42.85
70-80	4	4.39

Kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 2 kişi, 50-60 puan aralığında 47 kişi, 60-70 puan aralığında 39 kişi, 70-80 puan aralığında ise 4 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Kadın müzik öğretmeni aday gurubunun % 94.50’ lik bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, bu adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 5. Erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

Şekil 5'e bakıldığında; erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelik dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 8. *Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Erkek)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	1	1.21
50-60	43	52.43
60-70	33	40.24
70-80	5	6.09

Erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 1 kişi, 50-60 puan aralığında 43 kişi, 60-70 puan aralığında 33 kişi, 70-80 puan aralığında ise 5 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Erkek müzik öğretmeni aday gurubunun % 92.68'lik kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir

Her iki tabloda da görüleceği üzere gerek kadın gerekse erkek müzik öğretmeni adaylarının puan dağılımlarının birbiriyle çok yakın olduğu ve her iki gurup öğretmen adayının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyi puanlarının 50.00-70.00 puan aralığında yoğunlaştığı anlaşılmaktadır. Bu veri ise; araştırmada örneklem olarak seçilen öğretmen aday gurubunun cinsiyet bağlamındaki farklılıkların bireysel çalgıya ilişkin özyeterliliklerinde herhangi bir farklılık ortaya çıkarmadığı ve özyeterlilik düzeylerinin cinsiyet değişkenine göre bir farklılık arz etmediği şeklinde yorumlanabilir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri lise mezuniyeti durumları bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

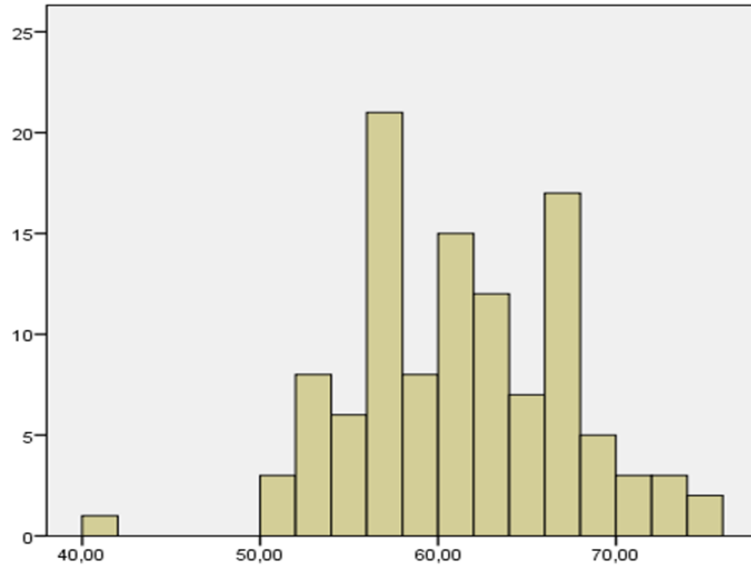
Tablo 9. Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeylerinin Lise Mezuniyet Durumlarına Göre Farklılıkları

Bağımlı Değişken	Lise	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Öz Yeterlilik	Güzel Sanatlar Lisesi	111	60.81	5.97	171	1.59	.456
	Diğer Lise Türü	62	59.33	5.54			

p< .05

Müzik öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır

Tablo 9 incelendiğinde görüleceği üzere; elde edilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri (t=1.59 p=.456) p<.05 düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Şekil 6. GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

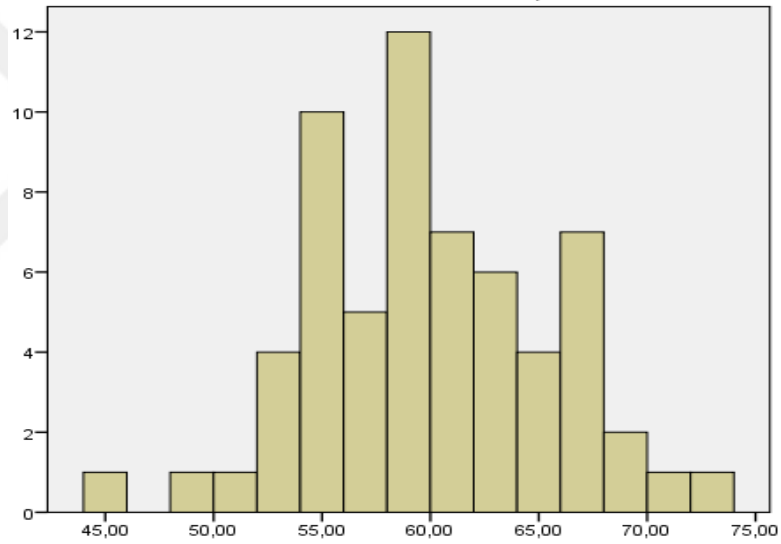
Şekil 6'dan anlaşılacağı üzere: GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 10. *Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (GSL Mezun)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	3	2.70
50-60	62	55.85
60-70	43	38.73
70-80	3	2.70

GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 3 kişi, 50-60 puan aralığında 62 kişi, 60-70 puan aralığında 43 kişi, 70-80 puan aralığında ise 3 kişi olduğu tespit edilmiştir.

GSL mezunu müzik öğretmeni aday gurubunun % 94.59' luk bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, GSL mezunu öğrencilerin bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 7. Diğer lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik toplam puan dağılımları.

Şekil 7'ye bakıldığında; diğer liselerden mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin 50.00-70.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelik dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 11. *Bireysel Çalgı Özyeterlilik Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Diğer lise Mezun)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	0	0
50-60	28	45.16
60-70	29	46.77
70-80	5	8.06

Diğer liselerden mezun müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri toplam puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında kimse olmadığı, 50-60 puan aralığında 28 kişi, 60-70 puan aralığında 29 kişi, 70-80 puan aralığında ise 5 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Diğer liselerden mezun müzik öğretmeni aday gurubunun % 94.59' luk bir kısmının 50.00-70.00 puan aralığında özyeterliliğe sahip olması, Diğer liselerden mezun olan müzik öğretmeni aday gurubunun bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir

Yukarıda verilen tablolarda da görüleceği üzere her iki lise türünden mezun olan müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik inanç düzeyine ait puanlarının 50.00-70.00 puan aralığı arasında yoğunlaştığı alt ve üst puan bantlarında puan frekansının azaldığı görülmektedir. Bu veriden de anlaşılacağı üzere iki lise türü arasında anlamlı bir fark olmadığı anlaşılmaktadır.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerine İlişkin Bulgu ve Yorumlar

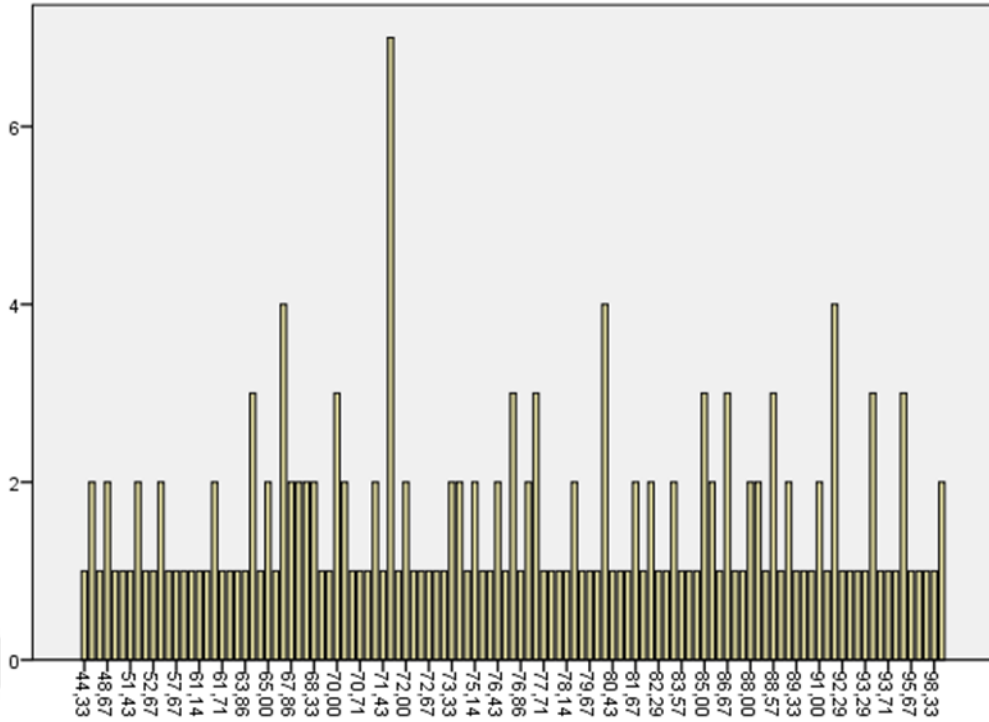
Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri nedir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

Tablo 12. *Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeyleri*

Bireysel Çalgı Başarı Düzeyi	n	Minimum	Maksimum	$\bar{X}$	Standart sapma
	174	44.33	100.00	75.98	12.87303

Tablo 12 incelendiğinde müzik öğretmeni adaylarının lisans başarı düzeylerine ilişkin yarıyıl sınavlarından aldıkları puanların ortalamaları görülmektedir. Bu veriye bakıldığında yarıyıl sınav puan ortalamalarının 75.98 olduğu görülmektedir. Yarıyıl sınavlarından alınabilecek en yüksek puanın 100 olduğu göz önünde bulundurulduğunda ise müzik öğretmeni adaylarının genel anlamda yüksek seviyede akademik başarıya sahip olduğu söylenebilir.

Şekil 8. Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımları.

Şekil 8 incelendiğinde; müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelik dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 13. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	8	4.59
50-60	11	6.32
60-70	32	18.39
70-80	57	32.75
80-90	38	21.83
90-100	28	16.09

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 8 kişi, 50-60 puan aralığında 11 kişi, 60-70 puan aralığında 32 kişi, 70-80 puan aralığında 57 kişi, 80-90 puan aralığında 38 kişi, 90-100 puan aralığında ise 28 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60,00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 89.06'lık bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, Öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri sınıf bazında farklılık göstermekte midir? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

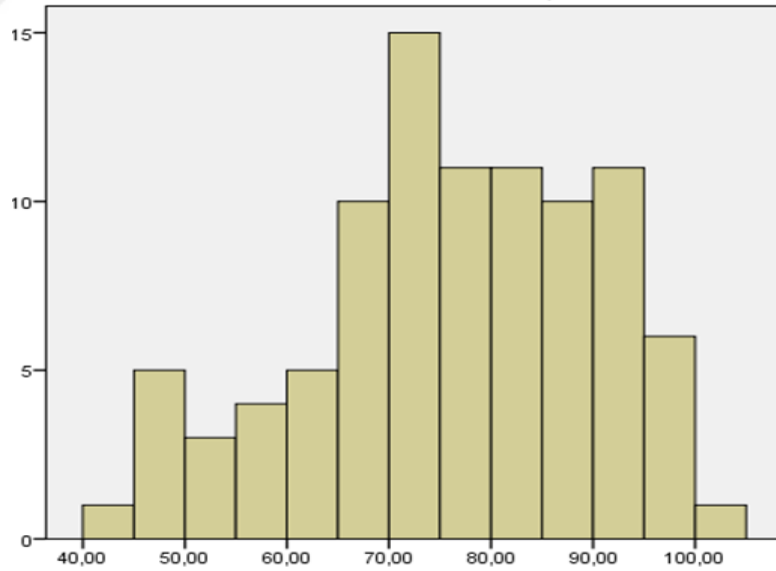
Tablo 14. Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Sınıf Bazında Farklılıkları

Bağımlı Değişken	Sınıf	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Bireysel Çalgı Başarı Düzeyi	2. sınıf	93	75.52	13.96	172	-.507	.613
	4. Sınıf	81	76.52	11.55			

p < .05

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır.

Tablo 14 incelendiğinde görüleceği üzere; elde edilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri (t=-.507 p=.613) p < .05 düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Şekil 9. İkinci sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

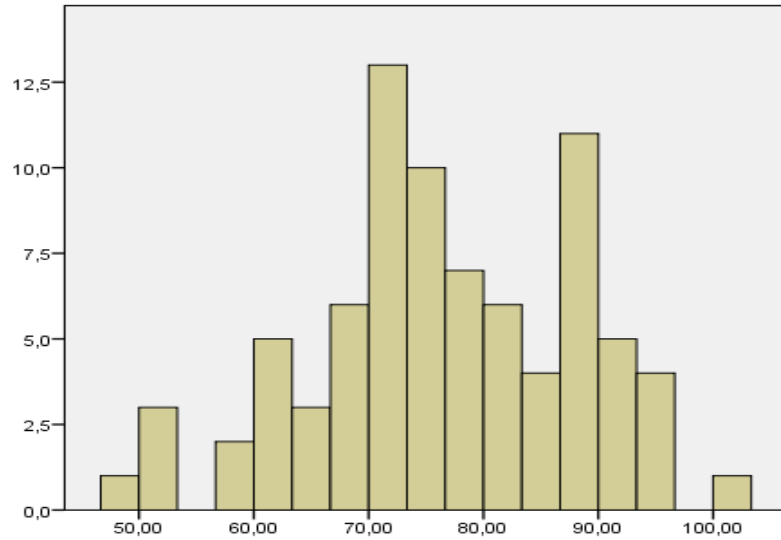
Şekil 9'da görüldüğü üzere; ikinci sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 15. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (2.Sınıf Düzeyi)

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	6	6.45
50-60	7	7.52
60-70	18	19.35
70-80	27	29.03
80-90	17	18.27
90-100	18	19.35

İkinci sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımları incelendiğinde 40-50 puan aralığında 6 kişi, 50-60 puan aralığında 7 kişi, 60-70 puan aralığında 18 kişi, 70-80 puan aralığında 27 kişi, 80-90 puan aralığında 17 kişi, 90-100 puan aralığında ise 18 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen ikinci sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 86.02' lik bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, İkinci sınıf düzeyi öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 10. Dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

Şekil 10'da görüldüğü üzere; dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı

görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdeler dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 16. *Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (4.Sınıf Düzeyi)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	2	2.46
50-60	4	4.93
60-70	14	17.28
70-80	30	37.03
80-90	1	25.92
90-100	10	12.34

Dördüncü sınıf düzeyi müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların incelendiğinde 40-50 puan aralığında 2 kişi, 50-60 puan aralığında 4 kişi, 60-70 puan aralığında 14 kişi, 70-80 puan aralığında 30 kişi, 80-90 puan aralığında 21 kişi, 90-100 puan aralığında ise 10 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen dördüncü sınıf müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 92.61’lik bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, dördüncü sınıf düzeyi öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Yukarıda verilen tablolarda da görüleceği üzere sınıf bazında bireysel çalgı lisans başarı puanlarının gerek 2. sınıf gerekse 4. sınıf düzeyinde 60.00 puan üzerinde yoğunlaşmakta ve sınıflar arasında önemli bir fark bulunmamaktadır. Bu veri ise eğitim süreci boyunca bireysel çalgı başarı puanının önemli değişimler göstermediği sonucunu ortaya çıkarmaktadır. Bu veri ise bireysel çalgı başarı puanının sınıf seviyesine göre paralellik gösterdiği şeklinde yorumlanabilir

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri cinsiyet bazında farklılık göstermekte midir? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

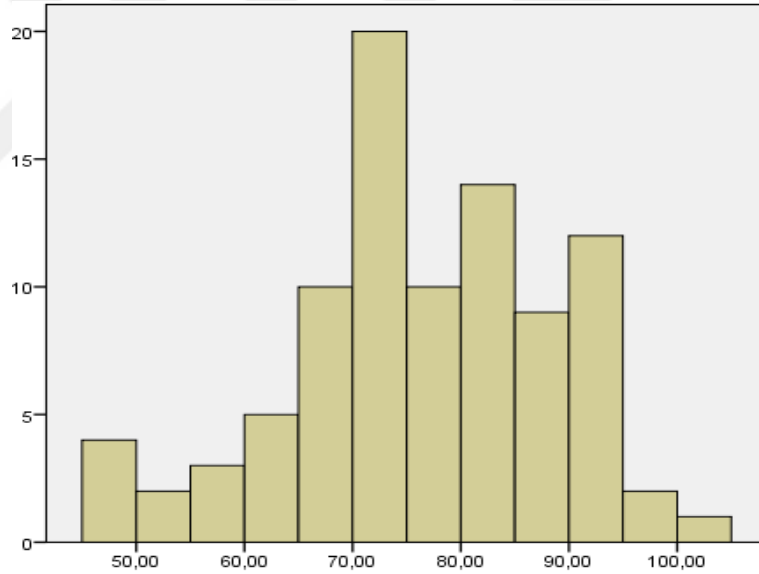
Tablo 17. *Müzik Öğretmeni Adaylarının “Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Cinsiyet Bazında Farklılıkları*

Bağımlı Değişken	Cinsiyet	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Başarı Düzeyi	Kadın	92	75.89	12.47	172	-.099	.921
	Erkek	82	76.09	13.38			

$p < .05$

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır.

Tablo 17 incelendiğinde de görüleceği üzere; elde edilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t = -.099$ $p = .921$) $p < .05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyet durumlarına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Şekil 11. Kadın müzik öğretmen adayları bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

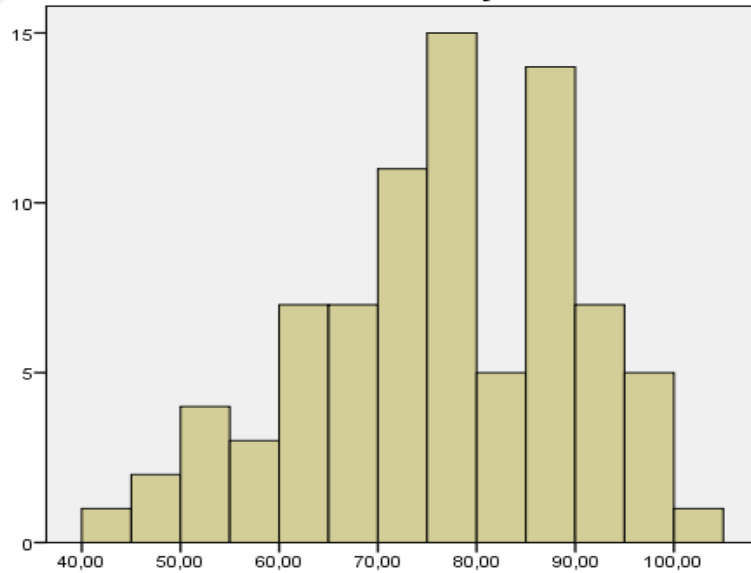
Şekil 11 incelendiğinde; kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 18. *Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Kadın)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	5	5.43
50-60	4	4.34
60-70	18	19.56
70-80	31	33.69
80-90	19	20.65
90-100	15	16.30

Kadın müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların incelendiğinde 40-50 puan aralığında 5 kişi, 50-60 puan aralığında 4 kişi, 60-70 puan aralığında 18 kişi, 70-80 puan aralığında 31 kişi, 80-90 puan aralığında 19 kişi, 90-100 puan aralığında ise 15 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen kadın müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 90.21' lik bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, bu adayların bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının genellikle yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 12. Erkek müzik öğretmen adayları bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

Şekil 12 incelendiğinde; erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 19. *Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Erkek)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	3	3.65
50-60	7	8.53
60-70	14	17.07
70-80	26	31.70
80-90	19	23.17
90-100	13	15.85

Erkek müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının incelendiğinde 40-50 puan aralığında 3 kişi, 50-60 puan aralığında 7 kişi, 60-70 puan aralığında 14 kişi, 70-80 puan aralığında 26 kişi, 80-90 puan aralığında 19 kişi, 90-100 puan aralığında ise 13 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen erkek müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında; genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 87.80'lik bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, erkek öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Yukarıda cinsiyet bazında verilen tablolardan da anlaşılacağı üzere; hem kadın hem erkek öğretmen adaylarının bireysel çalgı akademik başarı puanlarının 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaşmıştır. 60.00-100.00 puan bantları dışında hem kadın hem erkek öğretmen adaylarında kademeli şekilde azalmalar olduğu görülmektedir. Bu veri ise bireysel çalgı başarı puanının cinsiyet bağlamında farklılık arz etmediği şeklinde yorumlanabilir.

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeyleri lise mezuniyeti durumları bazında farklılık göstermekte midir? Sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

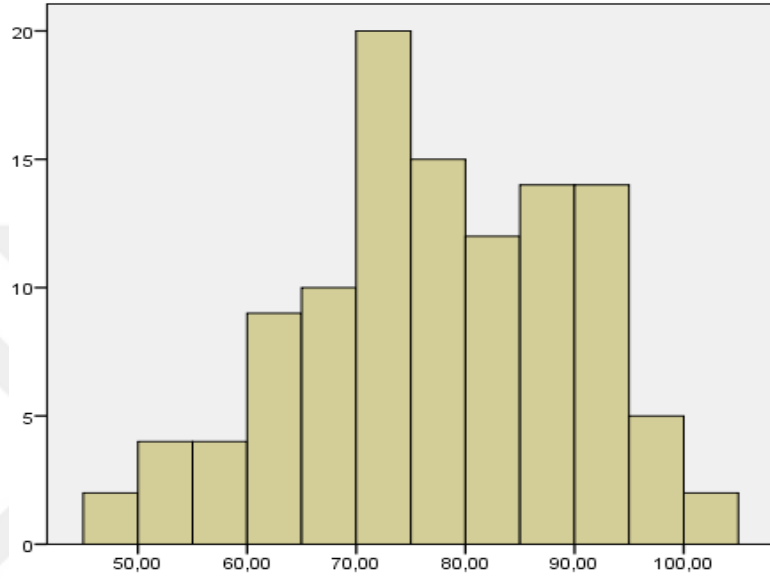
Tablo 20. *Müzik Öğretmeni Adaylarının "Bireysel Çalgı Başarı Düzeylerinin Lise Mezuniyet Durumlarına" Göre Farkları*

Bağımlı Değişken							
	Lise	n	$\bar{X}$	Ss	Sd	t	p
Başarı Düzeyi	Güzel Sanatlar Lisesi	111	76.91	12.58	172	1.26	.732
	Diğer Lise Türü	63	74.35	13.31			

p< .05

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi kullanılmıştır.

Tablo 20 incelendiğinde de görüleceği üzere; elde edilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=1.26$ $p=.73$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı lisans başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Dolayısıyla; bu veri, güzel sanatlar lisesi mezunları ile diğer lise türlerinde eğitim almış öğrenciler bireysel çalgı icrası bağlamında anlamlı bir farklılık olmadığı şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 13. GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

Şekil 13 incelendiğinde; GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelik dilimlerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

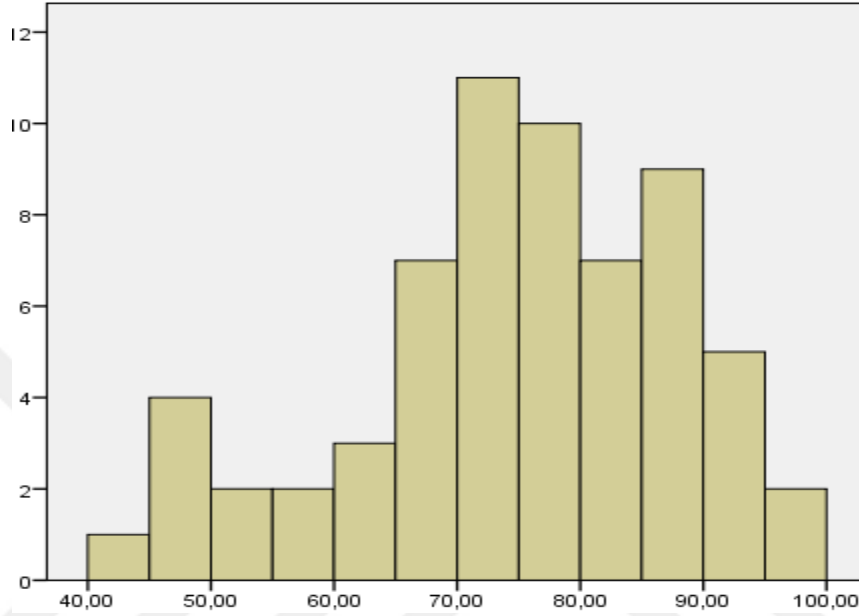
Tablo 21. *Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (GSL Mezun)*

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	5	4.50
50-60	9	8.10
60-70	23	20.72
70-80	34	30.63
80-90	24	21.62
90-100	16	14.41

GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların incelendiğinde 40-50 puan aralığında 5 kişi, 50-60 puan aralığında 9 kişi, 60-70 puan aralığında 23 kişi, 70-80 puan aralığında 34 kişi, 80-90 puan aralığında 24 kişi, 90-100 puan aralığında ise 16 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen GSL mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 87.38' lik bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, GSL mezunu öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Şekil 14. Diğler lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puanı dağılımları.

Şekil 14 incelendiğinde; diğler lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların 60.00-100.00 puan bandında yoğunlaştığı görülmektedir. Puan dağılımları ve yüzdelerine bakıldığında ise şu şekilde bir tablo önümüze çıkmaktadır:

Tablo 22. Bireysel Çalgı Başarı Puanı Yüzde ve Frekans Tablosu (Diğler lise Mezun)

Puan aralığı	n	f (%)
40-50	3	4.76
50-60	2	3.17
60-70	9	14.28
70-80	23	36.50
80-90	14	22.22
90-100	12	19.04

Diğler lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımların incelendiğinde 40-50 puan aralığında 3 kişi, 50-60 puan aralığında 2 kişi, 60-70 puan aralığında 9 kişi, 70-80 puan aralığında 23 kişi, 80-90 puan aralığında 14 kişi, 90-100 puan aralığında ise 12 kişi olduğu tespit edilmiştir.

Örneklem olarak belirlenen diğer lise mezunu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarına bakıldığında genel yoğunluğun 60.00 puan bandı üzerinde yoğunlaştığı ve bu bant dışında kalan puan bantlarında seyrekleştiği görülmektedir. Bu veriden hareketle; müzik öğretmeni aday gurubunun % 92.06' lık bir kısmının 60 puan üzerinde çalgı başarısına sahip olması, diğer lise mezunu öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı puan dağılımlarının yüksek ve çok yüksek düzeyde olduğu şeklinde yorumlanabilir.

Yukarıda mezun olunan bazında verilen tablolardan da anlaşılacağı üzere hem GSL hem diğer liselerden mezun olan müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı lisans başarı puanlarının 60.00-100.00 puan bandı arasında yoğunlaşmıştır. Bu puan bantları dışında hem GSL hem diğer liselerden mezun olan öğretmen adaylarından bireysel çalgı akademik başarı puanlarının kademeli şekilde azalmalar olduğu görülmektedir. Bu veri ise bireysel çalgı akademik başarı puanının mezun olunan liseye göre farklılık arz etmediği şeklinde yorumlanabilir.

Müzik Öğretmeni Adaylarının Özyeterlilik Düzeyleri ve Bireysel Çalgı Başarı Düzeyleri Arasındaki İlişkiye Yönelik Bulgu ve Yorumlar

Müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik düzeyleri ve bireysel çalgı başarı düzeyleri arasında anlamlı bir ilişki var mıdır? sorusuna ilişkin bulgu ve yorumlar.

Tablo 23. *Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyleri ve Başarı Düzeyleri İlişkisi Pearson Korelasyon Testi Sonuçları*

İlişki Testi	Boyut	N	r	p
Pearson Korelasyon	Özyeterlilik Düzeyleri ve Başarı Düzeyleri İlişkisi	173	0.211**	0.005*

Tabloda, müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri ve başarı düzeyleri ilişkisi incelendiğinde, 173 kişiden oluşan öğretmen adaylarının r değerinin $r = 0.211$ olduğu; bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri ve başarı düzeyleri arasında pozitif yönde kuvvetli ve anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bireysel Çalgı Özyeterlilik Düzeyleri ve Başarı Düzeyleri ilişkisine yönelik, korelasyon sonuçlarının p değerleri incelendiğinde [$p = 0.005 < 0.01$] ise 0.01 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir

Yukarıda verilen tabloda da görüleceği üzere; müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilikleri ile bireysel çalgı başarı puanları arasında bir paralellik bulunmaktadır. Yani; müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin artışına paralel olarak bu çalgıdan elde ettiği başarı puanının da artış gösterdiği söylenebilir. Bu kapsamda verilen iki değişkenin birbiriyle doğrudan ilişkili olduğu, bu değişkenlerin artış ve azalışlarının birbirine paralel olduğunu söylemek mümkündür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Sonuç ve Öneriler

Çalışmanın bu bölümünde araştırma bulgularına dayalı sonuçlar ve öneriler yer almaktadır.

Birinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Müzik öğretmeni adaylarının özyeterlilik düzeylerine ilişkin betimleyici analiz sonucunda çalgı performansı özyeterlilik inancı ölçeğinden aldıkları puanların en az 41, en çok ise 75 olduğu, örneklem olarak alınan öğretmen aday gurubunun aldıkları puan ortalamalarının ise 60.28 olduğu görülmektedir. Ölçekten alınabilecek en yüksek puanın 100 olduğu göz önünde bulundurulduğunda bu adayların özyeterlilik açısından orta ve yüksek düzeyde olduğu görülmektedir.

Müzik öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeylerinin sınıf bazına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için yapılan t testi sonucunda edinilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin sınıf bazına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=-2.95$ $p=.004$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir ilişki vardır. Bu bulgu sınıf bazına göre öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı fark olduğunu göstermektedir.

Müzik öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi sonucunda edinilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin cinsiyet değişkeni açısından aralarında farka ilişkin t değeri ($t=-.436$ $p=.664$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu, cinsiyete göre öğrencilerin özyeterlilik düzeyleri arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Müzik öğretmen adaylarının özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi sonucunda edinilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=1.59$ $p=.456$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bir ilişki bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir.

Bu bilgilerden hareketle; müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterliliklerinin orta ve yüksek düzeyde olduğu ve sınıf düzeyinde anlamlılık yarattığı, cinsiyet ve mezun olunan lise değişkenlerinin ise bu inanç üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir.

İkinci Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Müzik öğretmeni adaylarının lisans başarı düzeylerine ilişkin yarıyıl sınavlarından aldıkları puanların ortalamaları görülmektedir. Bunlara bakıldığında yarıyıl sınav puan ortalamalarının 75,98 olduğu görülmektedir. Yarıyıl sınavlarından alınabilecek en yüksek puanın 100 olduğu göz önünde bulundurulduğunda müzik öğretmeni adaylarının genel anlamda yüksek seviyede başarıya sahip olduğu söylenebilir.

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazına göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi sonucunda edinilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=-.507$ $p=.613$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin sınıf bazında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyete göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi sonucunda edinilen bulgulara göre müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t= -.099$ $p=.921$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin cinsiyet bazında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Müzik öğretmen adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumuna göre anlamlı olarak farklılaşıp farklılaşmadığını belirlemek için t testi sonucuna göre edinilen bulgulara göre ise müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre aralarındaki farka ilişkin t değeri ($t=1.26$ $p=.73$) $p<.05$ düzeyinde anlamlı bulunmamıştır. Bu bulgu müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı lisans başarı düzeylerinin lise mezuniyet durumlarına göre arasında anlamlı fark olmadığını göstermektedir. Dolayısıyla; bu veri güzel sanatlar lisesi mezunları ile diğer lise türlerinde eğitim almış öğrenciler arasında anlamlı bir farklılık olmadığını göstermektedir.

Bu bilgilerden hareketle; müzik öğretmeni adaylarının başarı düzeylerinin yüksek seviyede olduğu ve sınıf düzeyi, cinsiyet ve mezun olunan lise değişkenlerinin bu seviye üzerinde anlamlı bir farklılık yaratmadığı tespit edilmiştir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Sonuçlar

Müzik öğretmeni adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri ve başarı düzeyleri ilişkisi incelendiğinde, 173 kişiden oluşan öğretmen adaylarının r değerinin $r = 0.211$ olduğu; Bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri ve başarı düzeyleri arasında pozitif yönde kuvvetli ve anlamlı bir ilişkinin olduğu görülmektedir. Bu bulgudan hareketle bireysel çalgı özyeterlilik düzeyleri ve başarı düzeyleri ilişkisine yönelik, korelasyon sonuçlarının p değerleri incelendiğinde [$p = 0.005 < 0.01$] 0.01 anlamlılık düzeyine göre anlamlı bir fark olduğu görülmektedir

Sonuç itibariyle; bireysel çalgı özyeterlilik düzeyi ve bireysel çalgı başarı puanının birbirleriyle doğrudan ilişkili iki değişken olduğu tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarının bireysel çalgı özyeterlilik seviyelerinin yükselmesine paralel olarak bireysel çalgı başarı puanının da yükseldiğini veya aynı paralellikte düştüğünü söylemek doğru olacaktır. Bu bilgidan hareketle özyeterliliğin akademik başarı düzeyinin temelini teşkil eden bir alt unsur olduğunu söylemek elde edilen bulgularla mümkün olmaktadır. Bu bağlamda; Mesleki müzik eğitimi veren kurum ve kuruluşlarda özellikle bireysel çalgı performansını artırma amaçlı olarak yapılan eğitimin tek başına yeterli olmadığını söylemek mümkün olmaktadır ki bu eğitimi doğrudan etkileyen özyeterlilik inancının gelişimi yönünde yapılacak girişimlerin bu yönlü performansı artıracığı sonucunu elde edilen verilerden görmek mümkündür.

Öneriler

- Bireysel çalgı başarısını doğrudan etkileyen başka faktörler üzerinde de bu ve benzeri araştırmaların yapılmasının,
- Öğrenci bireysel çalgı özyeterliliğini doğrudan etkileyen faktörlerin tespit edilerek bu faktörler üzerinde etki edecek çalışmaların yapılmasının,
- Öğrenci bireysel çalgı özyeterliliğini doğrudan etkileyen faktörlerin anlaşılabilmesi adına özyeterlilik bağlamında farklı tür araştırmaların da yapılmasının,
- Yükseköğretim düzeyinde yapılan bu araştırmanın mesleki müzik eğitimi veren liselerde de uygulanarak sonuçlarının analiz edilmesinin,
- Bireysel çalgı bağlamında yapılan bu araştırmanın mesleki müzik eğitim içerisinde yer alan diğer alanlara da uygulanarak sonuçlarının analiz edilmesinin,
- Doğu Anadolu Bölgesi örnekleme esas alınarak yapılan bu araştırmanın farklı bölgelerde kapsama alınarak daha genişletilerek yapılması ve daha kapsamlı sonuçlara ulaştırılmasının,

- Yapılacak farklı türdeki araştırmalardan elde edecek verilerle birlikte bu araştırma verilerinin karşılaştırılmasının faydalı olabileceği düşünölmüştür.

KAYNAKÇA

- Akar, C. (2008). Öz-yeterlik inancı ve ilkokuma yazmaya etkisi. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 1(2), 185-198.
- Akbulut, Y. (2006). Müzik öğretmeni adaylarının mesleklerine ilişkin öz yeterlik inançları. *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 3(2), 24-33
- Akgül, D. (1997). *Anadolu güzel sanatlar liseleri keman eğitimi sürecinin analizi yorumlanması ve öneriler* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 64114)
- Babacan, Ezgi. & Babacan, M. Devrim. (2017). Müzik öğretmeni adaylarının piyano performansı öz yeterlik düzeylerinin incelenmesi. *İdil Dergisi*, 6 (32), 1299-1318. doi: 10.7816/idil-06-32-09
- Bandura, A. (1977). Self-efficacy: Toward a unifying theory of behavioral change. *Psychological Review*, 84(2), 191-215. doi:10.1037/0033-295X.84.2.191
- Bandura, A. (1986). *Social foundations of thought and action: A social cognitive theory*. Englewood Cliffs Prentice Hall.
- Bandura, A. (1994), *Self-efficacy*. *Encyclopedia of Human Behavior*, New York: Academic Press
- Bandura, A. (1995). *Self efficacy in changingsocieties*, NY: Cambridge UniversityPress.
- Bandura, A. (2004). Swimming against the mainstream: The early years from chilly tributary to transformative mainstream, *Behavior Research and Therapy*, 42, 613-630.
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç Çakmak, E., Akgün, Ö.E., Karadeniz, Ş., & Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.
- Çevik, S. (1997). *Koro eğitimi ve yöntem teknikleri*. Ankara: Doruk Yayınları.
- Çilden, Ş. (2001). Bireysel çalgı eğitiminde temel ilkeler ve etkili faktörler. *Çağdaş Eğitim Dergisi*, 272,27-30.
- Dembo, M. H. (2004). *Motivation and learning strategies for college success*, (Second Edition). London: Lawrence erlbaum associates, publishers
- Demirdağ, S. (2015). Assessingteacher self-efficacyandjobsatisfaction: middleschoolteachers, *Journal Of Educational And Instructional Studies In The World*, 5 (3), 35-43.
- Donald, M.G. (2003). *Handbook of self and identity*, Guilford Press.

- Eggen, P. & Kauchak, D. (1999), *Educational psychology, fourth*. New Jersey: Printice-Hall, Inc.
- Ergün, M. (2014). *Eğitim felsefesi*. (4.Baskı). Ankara: Pegem Akademi.
- Girgin, D. (2015). Çalgı performans özyeterlik inancı ölçeği: Geçerlik ve güvenilirlik analizi. *Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 38, 107-114.
- Girgin, D. (2016). Müzik öğretmeni adaylarının çalgı performansı özyeterlilik inancı düzeylerinin çeşitli değişkenlere göre incelenmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*, 18 (1), 613-624.
- Gore, P. A. (2006). Academic self-efficacy as a predictor of college outcomes: Two incremental validity studies. *Journal of Career Assessment*, 14, 92-115.
- Halvaşı, A. (1999). *Ülkemiz müzik eğitiminde klasik gitar*. (Doktora tezi) Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 90842).
- Hampton, N. Z. & Mason, E. (2003). Learning disabilities, gender, sources of efficacy, self-efficacy beliefs, and academic achievement in high school students, *Journal of School Psychology*, 41, 101-102.
- Kaleli, F. (2016). *Özyeterlilik ile akademik başarıya güdülenme arasındaki ilişki ortaokul öğrencileri örneği (Ortaokul öğrencileri örneği)* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 430602).
- Karasar, N. (2013), *Bilimsel araştırma yöntemi*. (1. Baskı). Ankara: Nodel Yayıncılık.
- Kaptan, S. (1998), *Bilimsel araştırma ve istatistik teknikleri*. Ankara: Tekışık Ofset.
- Kirsch, I. (1986). Early research on self-efficacy: What we already know without knowing we knew, *Journal of Social and Clinical Psychology*, 4 (3), 339–358.
- Korkmaz, İ. (2005). *Gelişim ve öğrenme psikolojisi*, (9. Baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık.
- Kotaman, H. (2008). Özyeterlilik inancı ve öğrenme performansının geliştirilmesine ilişkin yazın taraması. *Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 111-133
- Lee W.S. (2005). *Encyclopedia of school psychology*. London: Sage Publication.
- Milli, S.M. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının genel özyeterlilik ve müzik yeteneğine yönelik özyeterlilik algılarının incelenmesi. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 41 (2), 417-431. doi:10.9761/JASSS3176

- Önder, Y. (2014). *Mesleki müzik eğitimi alan üniversite öğrencilerinin deşifre becerilerine ilişkin özyeterlilik alguları ve tutumları* (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 372330).
- Öneren, M., & Çiftçi G. B. (2013). Yöneticilerin özyeterlilik ve karar verme tarzlarına ilişkin özel bankalarda bir araştırma. *Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi*, 27 (3), 305 -321
- Pekel, A. (2016). *Spor yöneticiliği bölümünde öğrenim gören öğrencilerinin akademik öz yeterlilikleri ve üniversite yaşam kalitesi arasındaki ilişkinin incelenmesi*. (Yüksek lisans tezi). Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 420084).
- Pekşen-Varlıoğlu, R (2013) *Matematik öğretmen adaylarının matematiğe ve öğretmenliğe ilişkin özyeterlilik alguları* (Yüksek Lisans Tezi). Marmara Üniversitesi, Yükseköğretim Kurulu Ulusal Tez Merkezi'nden edinilmiştir. (Tez No. 372243).
- Piji-Küçük, D. (2015). Müzik öğretmenliği öğrencilerinin piyano eşliği alanındaki özyeterlilik alguları. *Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 3 (16), 220-236
- Pisanti, R. (2012). Coping self efficacy and psychological distress: results from an italian study on nurses, *The European Health Psychologist*, 14 (1), 11-14.
- Sallabaş, M. E. (2012). Türkçeyi yabancı dil olarak öğrenenlerin konuşma öz yeterliliklerinin değerlendirilmesi, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 16 (2), 269-290.
- Say, A. (2002). *Müzik sözlüğü*. (1. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2005). *Müzik ansiklopedisi*.(1.Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2009).*Müziğin kitabı*. (4. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Say, A. (2012). *Müzik sözlüğü*. (4. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Shih, S-S., ve Alexander, M. J. (2000). Interaction effects of goal setting and self- or other-referenced feedback on children's development of self-efficacy and cognitive skill within the Taiwanese classroom. *Journal of Educational Psychology*, 92, 536-543.
- Şeker, S. (2014). Müzik öğretmeni adaylarının akademik özyeterlilik düzeyleri ile çalgı çalmaya ilişkin tutumları arasındaki ilişkinin incelenmesi. *E-Journal of New World Sciences Academy*, 9 (3), 135-149.
- Uçan, A.(1996). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitim*.(2. Baskı). Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.

- Uçan, A. (1997). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (1994). *Müzik eğitimi temel kavramlar – ilkeler – yaklaşımlar*. Ankara: Müzik Ansiklopedisi Yayınları.
- Uçan, A. (2005). *İnsan ve müzik insan ve sanat eğitimi*.(3.Baskı). Ankara: Evrensel Müzik Evi.
- Uçan, A. (2005). *Müzik eğitimi*. (3. Baskı). Ankara: Evrensel Müzik Evi
- Ural, A. Kılıç, İ. (2011). *Bilimsel araştırma süreci ve spss ile veri analizi*. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Uslu, M. (1996, Nisan).*Türkiye’deki çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde agsl müzik bölümlerinin önemi*. 1. Ulusal Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri Müzik Bölümleri Sempozyumu, Bursa.
- Uslu, M. (2006). Türkiye’de çalgı eğitiminin yaygınlaştırılmasında ve geliştirilmesinde çoksesli müzik eğitimi görüşü. *Müzik ve Bilim Dergisi* 6,2.
- Yağcı, U., & Aksoy, V. (2015). Müzik öğretmeni adaylarının akademik özyeterlikleriyle öğretmenlik özyeterlikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 89 - 104
- Zimmerman, B. J.(1995). *Self-efficacy and educational development. self efficacy in changing societies*. New York, Cambridge University Press

EKLER

EK-1. Çalgı Peformansı Özyeterlilik İnancı Ölçeği

ÖZYETERLİLİK İNANCI ÖLÇEĞİ

Değerli öğrenci,

Aşağıda bireysel çalgınıza yönelik çalgı performansınıza ilişkin özyeterlilik inancınızı ölçmeyi amaçlayan 20 adet cümle bulunmaktadır. Her bir cümleyi dikkatlice okuduktan sonra, cümlelere ne derece katıldığınızı belirtmek için cümlelerin sağındaki seçeneklerden size en uygun olan yalnız bir tanesini (X) işareti koyarak işaretleyiniz. Cümlelerden hiçbirini yanıtsız bırakmayınız.

Katılımınızdan dolayı teşekkür ederim.

Müz. Öğrt. Metehan Mete

DEMOGRAFİK BİLGİLER

Öğrenci adı soyadı:

Cinsiyet:

Bayan ( )

Erkek ( )

Mezun olduğu lise:

GSL ( )

Diğer ( )

Sınıf Düzeyi:

1. Snf. ( )

2. Sn. ( )

3. Snf. ( )

4.Snf. ( )

Çalgı Performansı Özyeterlilik İnancı Ölçeği		Hiç Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
1	Çalgı performansım konusunda yeterli olmadığımı düşünürüm.					
2	Çalgı performansımdaki başarımdan dolayı bir etkinlik düzenleneceği zaman etkinlikte yer alacak kişiler arasında çevremdekilerin aklına gelen ilk isimlerden biriyimdir.					
3	Çalgı performansımı sergileyeceğim etkinliklerde kendimi yeterli hissetmediğim için kolay eserleri çalmayı tercih ederim.					
4	Çalgı performansımı çevremdekiler dinlemek istediğinde kendimi yeterli hissetmediğim için genellikle performansımı sergilemek istemem.					
5	Çalgı performansım sırasında küçük hatalar yapmaktan korkarım.					
6	Çalgı performansımın mesleki yaşamımda etkili olarak kullanabileceğim düzeyde olduğunu düşünüyorum.					
7	Kendi çalgı performansımı benimle aynı yeteneğe sahip olan kişilerle karşılaştırırım.					
8	Çalgı performansı konusunda özel bir yeteneğim olduğunu düşünüyorum.					
9	Çalgı performansı konusunda çevremdeki pek çok kişiden iyiyim.					
10	Çalgı performansım konusunda olumsuz bir durumla karşılaşırsam hemen yılmınlığa düşerim.					
11	Çalgı performansımın akademik kariyer yapabilecek düzeyde olduğunu düşünüyorum.					
12	Çalgı performansımı sergileyeceğim etkinliklerden önce sinirli ve gergin olurum.					

13	Çalgı performansı konusunda başarılı olmanın benim için imkansız olduğunu düşünüyorum.					
14	Çalgı performansım sırasında başarısız olacağımı düşündüğüm için çok heyecanlanıyorum.					
15	Çalgı performansı konusunda arkadaşlarım kadar başarılı değilim.					
16	Çalgı performansımın yarışmalara katılabilecek düzeyde olduğunu düşünürüm.					
17	Çalgı performansımdaki başarımdan dolayı çevremdekilerin benden beklentisi çoktur.					
18	Çalgı performansı konusunda bölümdeki en başarılı öğrencilerden biri olduğumu düşünüyorum.					
19	Arkadaşlarım için zor olan eserleri çalmak benim için çok kolaydır.					
20	Çalgı performansımı sergileyeceğim bir etkinlik düzenlemek benim için çok kolay bir iştir.					

BİREYSEL ÇALGIYA İLİŞKİN AKADEMİK BAŞARI TABLOSU
(100'lük sisteme uygun olarak doldurulacaktır)

1.Yarıyıl	2.Yarıyıl	3.Yarıyıl	4.Yarıyıl	5.Yarıyıl	6.Yarıyıl	7.Yarıyıl	8.Yarıyıl

EK 2. İzin Belgeleri

T.C.
ERZİNCAN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Öğrenci İşleri Dairesi Başkanlığı

SAYI : 93368059-300.99-E.12441
KONU: Metehan METE

07/03/2018

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

İlgil: 19.02.2018 tarih ve 1800061281 sayılı yazınız.

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencisi **Metehan METE**'nin, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik İnançlarının Çalgı Performansları Üzerinde Etkisi" konulu yüksek lisans tezi ile ilgili anket çalışmasını Üniversitemiz Eğitim Fakültesinde yapma isteği, uygulamaya kendi yapması şartıyla Rektörlüğümüzce uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof. Dr. Adem BAŞIBÜYÜK
Rektör a.
Rektör Yardımcısı

Bu belge 5070 sayılı e-İmza Kanununa göre Prof.Dr.Adem BASIBUYUK tarafından 07.03.2018 tarihinde e-İmzalanmıştır.

T.C.
AĞRI İBRAHİM ÇEÇEN ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Personel Daire Başkanlığı

Sayı : 53108037-300
Konu : Anket İznî (Metehan METE)

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜNE

Üniversiteniz Eğitim Bilimleri Enstitüsü öğrencisi Metehan METE'nin "Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik İnançlarının Çalgı Performansları Üzerinde Etkisi" adlı yüksek lisans tezi ile ilgili anket uygulaması talebinin uygun görüldüğüne dair Üniversitemiz Eğitim Fakültesi Dekanlığının 21.02.2018 tarihli ve E.5041 sayılı yazısı ekte gönderilmiş olup Rektörlüğümüzce de uygun görülmüştür.

Bilgilerinize arz ederim.

Prof.Dr. Faruk KAYA
Rektör V.

Ek:Yazı (1 Sayfa)

T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ REKTÖRLÜĞÜ
Kâzım Karabekir Eğitim Fakültesi Dekanlığı

Sayı : 29202147-300-E.1800067050
Konu : Anket İzni (Metehan METE)

22.02.2018

REKTÖRLÜK MAKAMINA
(Öğrenci İşleri Daire Başkanlığı)

İlgi : a) 19.02.2018 tarihli ve 88179374-300-E.1800061346 sayılı belge.
b) 21.02.2018 tarihli ve 88179374-300-E.1800064299 sayılı belge.

Üniversitemiz Eğitim Bilimleri Enstitüsü yüksek lisans programı öğrencisi Metehan METE'nin "*Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik İnançlarının Çalgı Performansları Üzerinde Etkisi*" adlı yüksek lisans tezinin anket uygulamasını, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Eğitimi Anabilim Dalı öğrencilerine, ders akışını bozmayacak şekilde bizzat kendisi yapması koşuluyla Dekanlığımızca uygun görülmektedir.

Bilgilerinizi arz ederim.

Prof.Dr. Kemal DOYMUŞ
Dekan

Sayı : 92512750-044
Konu : Anket Uygulama İzni.

REKTÖRLÜK MAKAMINA

İlgi : Öğrenci İşleri Daire Başkanlığının 22/02/2018 tarih ve 50235129-306- E.16121 sayılı yazısı.

İlgi yazı gereğince; Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Yüksek Lisans öğrencilerinden Metehan METE'nin, "Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Çalgı Özyeterlilik İnançlarının Çalgı Performansları Üzerinde Etkisi" konulu tez çalışması kapsamında, Fakültemiz Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerine yönelik anket uygulanmasında bir sacınca bulunmaktadır.

Gereğini bilgilerinize arz/rica ederim.

e-İmzalıdır

Prof.Dr. Nevzat BAYRI
Dekan V.

Dağıtım:
Gereği:
REKTÖRLÜK MAKAMINA

Bilgi:
Güzel Sanatlar Eğitimi Bölüm Başkanlığına

ÖZGEÇMİŞ

1990 yılında Erzincan Merkez de doğdu. İlk ve orta öğrenimini burada tamamladı. 2004-2008 yılları arasında Erzincan Güzel Sanatlar Lisesi Müzik bölümünde öğrenim gördü. Bu yıllar arasında bağlama eğitimi aldı ve okul koro ve orkestrasında yer aldı. 2008 yılında Erzincan Üniversitesi Müzik Öğretmenliği programında öğrenim görmeye başladı. Burada keman eğitimi alarak bölüm orkestrasında ve çok sesli korosunda yer aldı. 2012’de mezun oldu ve aynı yıl Fidem Koleji ‘nde müzik öğretmeni olarak çalışmaya başladı. 2006-2013 yılları arasında Gençlik Spor İl Müdürlüğü Türk Halk Müziği topluluğunda yer aldı. 2014’te Atatürk Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümünde tezli yüksek lisans programına başladı. Halen Fidem Koleji ‘nde müzik öğretmeni olarak çalışmakta ve müzik çalışmalarını sürdürmektedir.